

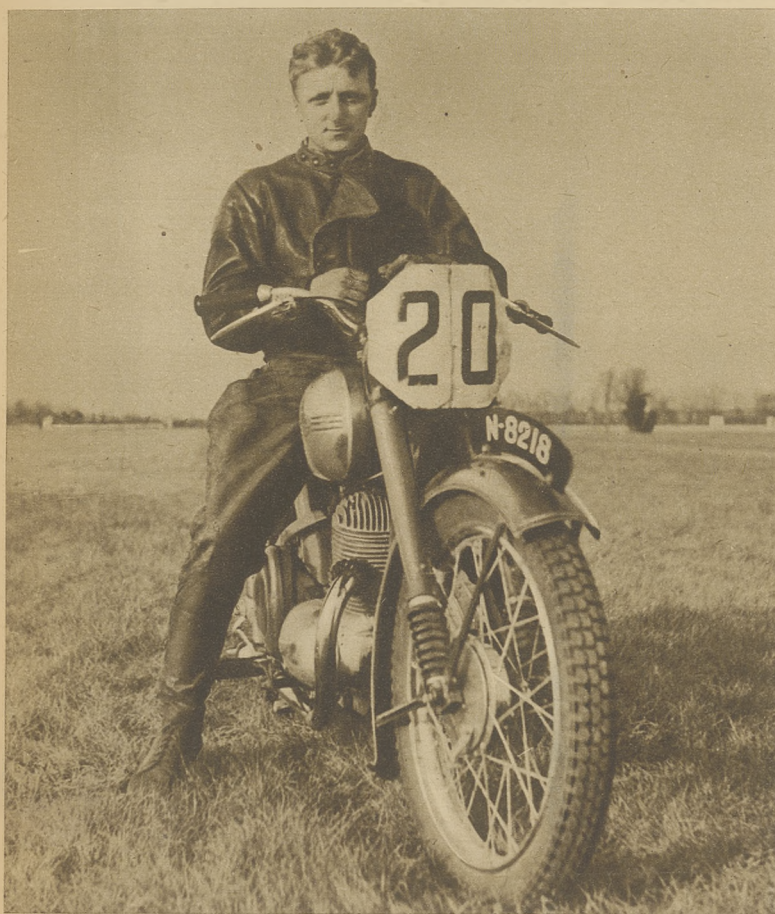
Sportowiec

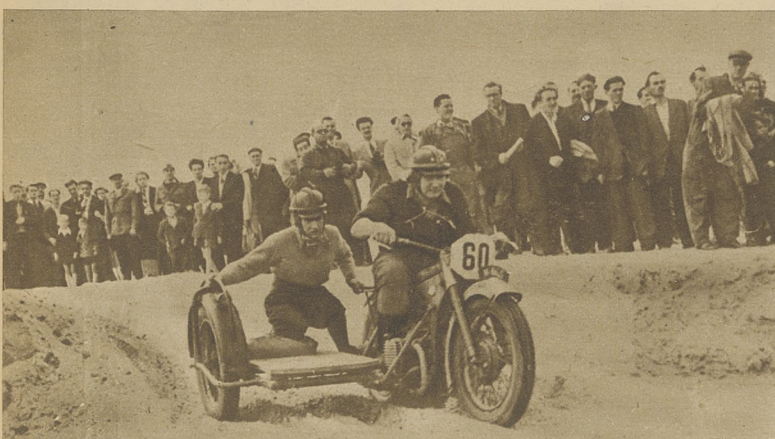
Masowo rozwijający się polski sport motorowy przysparza krajowi tysiące uzdolnionych, kierowców wzmacnia siły obronne kraju.

Nr 20 15-31 października
CENA 30 ZŁ

w obiektywie

Główny Komitet Kultury Fizycznej zatwierdził decyzję PZM, nadającą — pośmiertnie — tytuł mistrza Polski na żużlu na rok 1950 Alfredowi Smoczykowi, tragicznie zmarłemu najlepszemu żużlowcowi Polski.

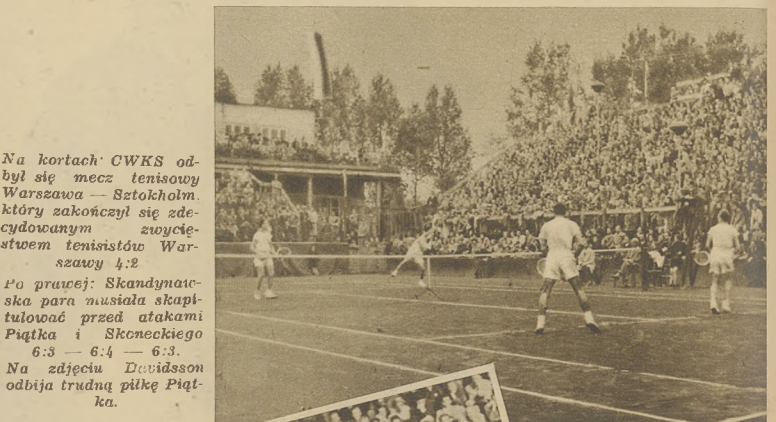

Dnia 1. X. w Chylicach odbył się terenowy wyścig motocyklowy będący ostatnią eliminacją do motocyklowych mistrzostw Polski. Na zdjęciach: Zwycięzca w klasie do 250 cm Stanisław Brun (pierwszy od lewej) na trasie (od góry); Młeczyński (Stal — Gliwice) w wyścigu motocykli z wózkami zajął drugie miejsce (na zdjęciu poniżej).

Zdjęcia: WAF, AG. IL. API, FILM POLSKI, A.R.

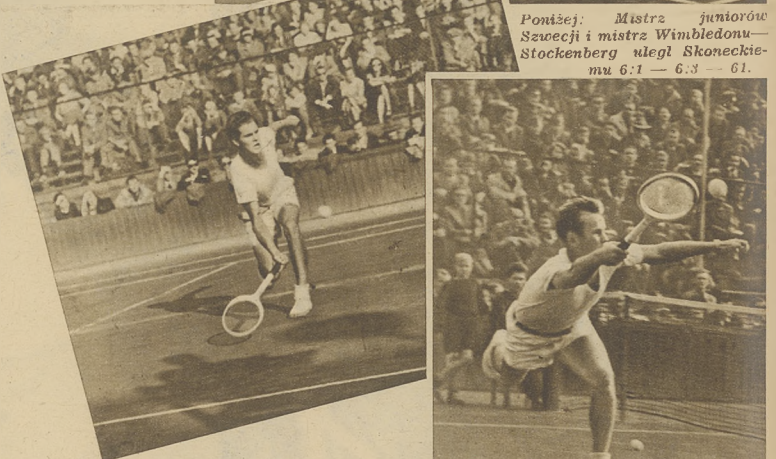

Pod hasłem ułki o Pokój odbył się II Ogólnopolski wyścig kolarski pocztowców. Po eliminacjach okręgowych w biegu finałowym startowało 59 zawodników. Indywidualnie zwycięstwo odniósł Henryk Galka (Skierniewice). Na zdjęciu start do biegu finałowego.

Na kortach CWKS odbył się mecz tenisowy Warszawa — Sztokholm, który zakończył się zwycięstwem zwycięstwu tenisistów Warszawy 4:2

Po prawej: Skandynawska para musiała skapitulować przed atakami Piątka i Skoneckiego 6:3 — 6:4 — 6:3. Na zdjęciu Davidson odbija trudną piłkę Piątka.

Człowiek reprezentant Sztokholmu Davidson podczas spotkania ze Skoneckim, które wygrał Polak 13:15 — 6:0 — 6:4 — 3:6 — 6:3.

Sekcja Łyżwiarska ZKS Stal — Katowice przed nadchodzącym sezonem zimowym zorganizowała t.zw. suchą zaprawę łyżwiarską. W ćwiczeniach bierze udział wielu zawodników, a wśród nich około 40 dzieci w wieku od 5 do 16 lat. Na zdjęciu fragment ćwiczeń.

Wykonamy rozkaz Marszałka Rokossowskiego

Ubiegły rok pracy sportu polskiego udowodnił słuszność drogi rozwoju, drogi wskazanej przez Biuro Polityczne KC PZPR. Reorganizacja sportu polskiego przyniosła poważne osiągnięcia w umasowieniu kultury fizycznej, jak i podwyższeniu jej jakości.

Wojsko Polskie reorganizując pracę wychowania fizycznego opierało się przede wszystkim na uchwałach Biura Politycznego. Jednocześnie, jak w innych dziedzinach, tak i w sferze wojennej opierało się ono o olbrzymie doświadczenia przodującej armii — armii radzieckiej, która dziedziczyła wychowania fizycznego postawiła na bardzo wysokim poziomie.

Znaczenie wychowania fizycznego w armii radzieckiej sprecyzowane zostało w jednym z rozkazów Generałissimusa Stalina. Czytamy w nim — „żołnierze i marynarze winni hartować się fizycznie, aby stać się dobrymi żołnierzami, przygotowanymi do pokonywania wszelkich trudności życia bojowego”. Rozkaz ten od kilku lat realizowany jest z powodzeniem. Każdy żołnierz armii radzieckiej jest czynnym sportowcem. Sport i kierowanie nim zajmuje poważne miejsce w działalności wszystkich dowódców armii radzieckiej.

CHCEMY NAŚLADOWAĆ SPORTOWCÓW ARMII RADZIECKIEJ

Nad umasowieniem sportu w wojsku radzieckim pracują wydajnie organizacje partyjne i komсомольskie. Aktywnie sportowy w wojsku rekrutuje się przede wszystkim z komunistów i komсомольców.

W ostatnim półroczu osiągnięto wspaniałe wyniki. Ilość żołnierzy radzieckich, którzy w roku 1949 zdobyli odznakę GTO była dwukrotnie większa niż w roku 1948. GTO drugiego stopnia zdobyło pięciokrotnie więcej żołnierzy. Są jednostki, w których cały skład osobowy zdobył tę odznakę.

Szerokie umasowienie sportu przyczyniło się do ustanowienia szeregu nowych rekordów sportowych armii radzieckiej. Sportowcy wojskowi zajmują zaszczytne miejsce w szeregach sportowców ZSRR. W roku 1948 wojskowi zdobyli ponad 100 złotych medali (mistrzowie lub rekordziści ZSRR). W roku 1949 ilość zdobytych medali wzrosła dwukrotnie. Rok 1950 przyniósł nowe sukcesy. Najlepsi sportowcy armii radzieckiej ustanowili szereg dalszych rekordów sportowych w strzelectwie, biegach i ciężkiej atletyce.

W Wojsku Polskim chcemy naśladować sportowców armii radzieckiej, chcemy być do nich podobni, chcemy stać się potężnym filarem polskiego sportu. Aby jednak osiągnąć takie sukcesy, jak sportowcy radzieccy

Konstanty Rokossowski — Marszałek Polski

musimy włożyć niemięjszy od nich wysiłek, wolę, energię, musimy polepszyć i udoskonalić organizacyjne formy sportu.

„Zwycięstwo nie przychodzi samo — trzeba je zdobyć!”

Rozkaz Ministra Obrony Narodowej, Marszałka Rokossowskiego w roku bieżącym wprowadził nową strukturę organizacyjną sportu w wojsku, jasno określił drogi i sposoby osiągnięcia tych celów.

WF CZĘŚCIĄ SKŁADOWĄ WYSZKOLENIA BOJOWEGO

Wychowanie fizyczne w wojsku obejmuje tak programowe wyszkolenie fizyczne, jak i sport wyczynowy. Wyszczególnienie fizyczne staje się nieodzowną częścią składową wyszkolenia bojowego. Zasadniczym jego celem jest — jak mówią o tym uchwały Biura Politycznego — wychowanie żołnierzy wytrwałych na trudy życia bojowego, wychowanie ludzi odważnych, z zahartowaną wolą, przygotowanych „do obrony, w razie potrzeby, granic ludowej ojczyzny”. Żołnierz zahartowany fizycznie w wojsku, po powrocie do warsztatu pracy i pluga będzie gotów do twórczej pracy pokojowej. Więcej, musi on stać się przodownikiem sportu na wsi i w mieście. Najlepsi z nich — to przyszli instruktorzy sportu.

CWKS WZOREM I SZKOŁĄ

Programowe wychowanie fizyczne jest służbowym obowiązkiem wszystkich żołnierzy Wojska Polskiego. Obejmuje ono najbardziej użyteczne dla wojska gałęzie sportu — gimnastykę poranną, gimnastykę przyrządową, walkę wręcz, pokonywanie przeszkód, pływania, marsze, narciarstwo. Sport masowy i wyczynowy obejmuje prawie wszystkie gałęzie sportu. Organizuje się on na podstawach dobrowolności w kołach i klubach sportowych. Dowódca jednostki kieruje nim poprzez wybierane zarządy.

Centralny klub sportowy wojska — CWKS jest reprezentacyjnym klubem WP. Musi on być szkołą i wzorem dla innych klubów wojskowych, musi on propagować sport tak wewnątrz, jak i na zewnątrz wojska.

CDKA — jego sukcesy, wysoki poziom i popularność — musi być wzorem i służyć za przykład dla naszego CWKS.

W roku bieżącym przeprowadzono w wojsku wiele zawodów sportowych — lekkoatletycznych, strzeleckich, szermierki, boks, pływania, piłki nożnej, koszykówki i siatkówki. Zawody te wykazały znaczny postęp, tak w dziedzinie rozszerzenia uprawiania konkurencji, jak i w umasowieniu i podwyższeniu wyników.

ŻOŁNIERZE — SPORTOWCY — REKORDZIŚCI

Ustalono zostały nowe rekordy sportowe WP. Na 10 konkurencji w lekkiej atletyce ustanowiono 6 nowych rekordów wojska, w pływaniu padły dwa nowe rekordy wojska.

Wielu zawodników osiągnęło bardzo dobre wyniki indywidualne. Mat Ciechoński zdobył pierwsze miejsce w czterech konkurencjach pływania. Por. Kardas w biegu na 100 m. osiągnął czas 10.9 sek., kapr. Szwarzgacz przebiegł 1500 m w czasie 4:08,8, por. Starościński w skoku w dal osiągnął wynik 7.00 m. kpt. Zochowski w rzucie dyskiem, uzyskał 40,57 m.

Wyniki te stawiają zawodników wojskowych w szeregach najlepszych sportowców polski...

Ostatnie mistrzostwa WP w piłce nożnej wykazały podniesienie się ogólnego poziomu w tej dyscyplinie sportu. Co szczególnie raduje — to fakt lepszego opanowania taktyki gry, co zawsze było słabym punktem naszych piłkarzy. Poziom wielu drużyn był wyrównany, walka więc o pierwsze miejsce była prawdziwie zacięta. Do ostatniego meczu nie było wiadomo kto zajmie pierwsze trzy miejsca. Zwyciężyła Warszawa przed Krakowem i Lotnictwem.

Przeistawienie sportu na nowe tory, jego reorganizacja — dały już pierwsze, pomyślne wyniki. Są one silnym bodźcem do czekającej nas dalszej wytrwałej pracy i to we wszystkich dziedzinach sportu. W roku przyszłym, w celu dalszego umasowienia sportu przeprowadzimy wielką ilość imprez masowych.

Zaczyna się one z najniższego szczebla — kompanii, a kończą się na najwyższym — mistrzostwach WP. Po raz pierwszy przeprowadzone będą Spartakiady WP. (zimowa i letnia).

Baza materialna — ilość i stan stadionów, boisk, sprzętu — znajduje się już w obecnym okresie na takim poziomie, że umożliwia w zupełności pełne przeprowadzenie programowego wyszkolenia fizycznego, jak i uprawianie sportu wyczynowego. CWKS z dniem 1. I. 1951 r. otrzyma od Głównego Komitetu Kultury Fizycznej stadion im. Wojska Polskiego, co bezspornie przyczyni się do podniesienia poziomu sportowego, tego przodującego wojskowego klubu.

WYKONAMY ROZKAZ

Dowodzą jednostek, w ręku których spoczywa kierowanie całością wychowania fizycznego swoich jednostek, zarządy kół i klubów sportowych, organizacje partyjne i młodzieżowe — muszą dążyć do wszelkich starań, aby rok 1951 był rokiem nowych osiągnięć i sukcesów w sporcie wojskowym. Wyteżona praca pozwoli nam wykonać rozkaz Marszałka Rokossowskiego, realizować uchwały Biura Politycznego KC PZPR i przyczynić się tak do podniesienia gotowości bojowej Wojska Polskiego, jak i do podniesienia poziomu polskiego sportu.

SKOCZNOŚĆ - PODSTAWĄ POWODZENIA W SPORCIE

Rekordzista Związku Radzieckiego i Europy w trójskoku — mistrz sportu L. Szerbakow (Dynamo).

Zdobycie umiejętności dobrego odbijania się („skoczności”) jest jednym z czynników decydujących o powodzeniu każdego sportowca. Skoczność potrzebna jest nie tylko w lekkiej atletyce, ale i w piłce nożnej, w piłce ręcznej, w szermierce, tenisie itd. Dlatego też na wypracowanie dobrego odbicia zwrócić należy baczną uwagę.

Jak osiągnąć dobrą „skoczność”? Chcąc być dobrym biegaczem, trzeba biegać i to biegać bardzo du-

żo. Ażeby być dobrym skoczkiem, trzeba dużo skakać.

Najlepszymi ćwiczeniami odbicia są wieloskoki. Są to skoki wykonywane albo na jednej nodze; albo z nogi na nogę; albo skoki z odbicia się obunóż.

Skakać należy dużo i często, ale zawsze na równym, miękkim i elastycznym podłożu (najlepiej na trawie lub piasku). Odbijać się lekko i sprężysto.

Przy każdym pojedynczym sko-

ku zwracać uwagę na całkowity wyprost we wszystkich stawach: stawowym, kolanowym i biodrowym. Do pracy wciągać również barki (unosząc je przy odbiciu się), ramiona (koordynując ich pracę z pracą nóg) i nogę wolną (wymach kolana w przód).

Nie wolno nigdy — w żadnym wypadku — skakać na twardym albo nierównym podłożu, gdyż skoki w tych warunkach przynoszą szkodę więcej niż pożytek.

Jesień — to najlepszy okres do ćwiczeń skoczności w terenie; podłoże jest miękkie i elastyczne, zawodnik zaś — po skończonym sezonie — posiada więcej wolnego czasu.

Sztukę umiejętnego odbicia się doskonalić można również w domu w czasie porannej czy wieczornej gimnastyki.

Stojąc bokiem przy ścianie — odbijać się należy z jednej nogi — coraz wyżej i wyżej. W czasie podskoku wyrzucać jedną lub obie ręce wysoko w górę, dotykając dłońmi coraz wyżej ściany. Przy odbiciu „sprężynować” w stawie skokowym. Zeskakiwać na palce. Ćwiczyć do lekkiego zmęczenia.

Innym ćwiczeniem skoczności jest wyskakiwanie z półprzysiadu na jednej lub na obu nogach. Przy wyskoku prostować nogę lub obie nogi w kolanie. Łądownać do półprzysiadu na palce. Wyskakiwać kilka lub kilkanaście razy pod rząd. W czasie lotu, ćwiczenie urozmaicać wykrokami, rozkrokami, podciąganiem nóg do klatki piersiowej itd.

Mięśnie odgrywające wielką rolę przy skoku wzmacnia się przez szybkie wyprosty nóg z półprzysiadu i z głębokiego przysiadu. Wskazywane jest wykonywanie ćwiczenia z obciążeniem (np. z współwzrastającym siedzącym na barkach). Aby nie stracić (przy przysiadzie) równowagi należy trzymać się rękoma ja-

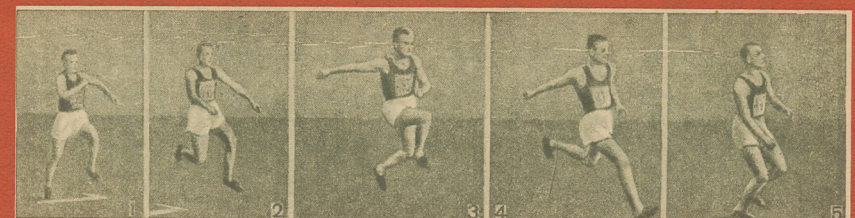
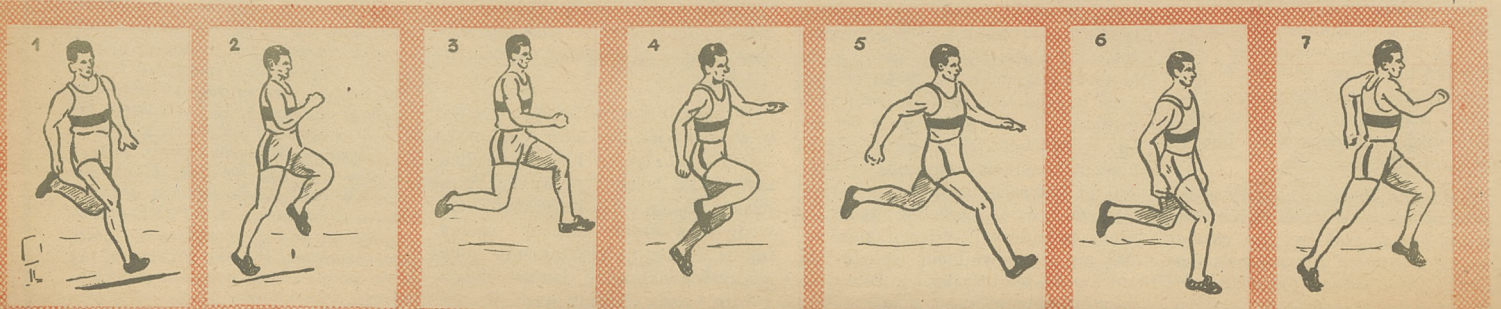
I skok	II skok	III skok	Wynik
3.40 m	2.70 m	2.90 m	9.00 m
3.80 „	3.00 „	3.20 „	10.00 „
4.20 „	3.30 „	3.50 „	11.00 „
4.60 „	3.60 „	3.80 „	12.00 „
5.00 „	3.90 „	4.0 „	13.00 „
5.30 „	4.20 „	4.50 „	14.00 „
5.60 „	4.50 „	4.80 „	15.00 „
6.00 „	4.80 „	5.20 „	16.00 „

Drugi skok mistrza Polski Weinberga

Rekordzista ZSRR i Europy — Szerbakow w czasie skoku. Przy ustanowieniu swego rekordu 15,70 m długości poszczególnych jego skoków wyniosły: 5,65 m — 5,25 m — 4,80 m

Weinberg mistrz Polski w trójskoku — przy ustanowieniu swego rekordu życiowego 14,69 m miał skoki następujące: 5,60 m, — 4,50 m, — 4,69 m.

TECHNIKA SKOKU W WYKONANIU MISTRZA ZSRR — ZAMBRIMBORCA.

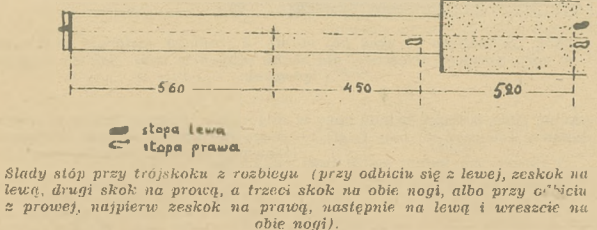
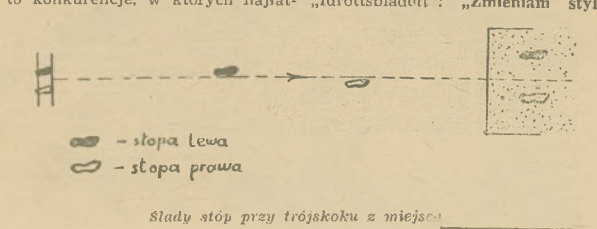

kiegoś ciężkiego przedmiotu (stołu, drabinki, szafy).

Wartościowym ćwiczeniem skoku jest również „skakanka” bokierska z wszystkimi jej odmianami.

Trójskok — sprawdzianem skoczności

Trójskok z miejsca i z rozbiegu, to konkurencje, w których najłat-

wiej przekonać się można o poczynionych postępach w skoku.

Technika trójskoku z miejsca. —

Skoczek ustawia stopy na belce (równolegle) w małym rozkroku. Po kilku luźnych przedmachach ramion w przód i w tył, w czasie których uginają się nieznacznie nogi w kolanach, następuje — wraz z wyprostem nóg i energicznym wymachem obu ramion w przód — wyskok do przodu. Stopy powinny odderwać się od belki równocześnie. Po odbiciu się i locie następuje lądowanie na jedną nogę. Po odwinięciu stopy zawodnik wykonuje skok na drugą nogę. Przy tym skoku należy zwrócić uwagę na ugięcie nogi w kolanach, ugięcie — tak bardzo charakterystyczne dla dobrego zawodnika w trójskoku.

Trzeci skok wykonuje się stylem piersiowym lub „kucznym”. Noga odbicia powinna być przy każdym z trzech skoków — w momencie odrywania się od ziemi — całkowicie wyprostowana.

Technika trójskoku z rozbiegu — Technika tego skoku doprowadzona została przez trenerów radzieckich

ad a) Rozbieg do trójskoku powinien być b. szybki i dokładnie wymierzony, tak, aby zawodnik po rozwinięciu pełnej szybkości trafił dokładnie na belkę. W odróżnieniu od skoku na dół, zawodnik nie zniżnia ostatnich kroków przed belką i przy odbiciu się nieznacznie pochyla do przodu, ażeby wyskok nie nastąpił w górę, a w przód.

ad b) Drugi skok musi być długi. Nie może to być „krok”, a potężny, długi skok z wysoko wzniesionym kolanem nogi zamachowej.

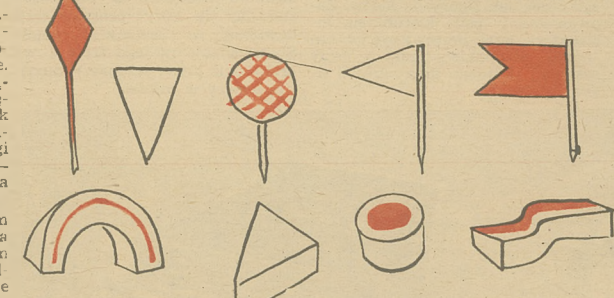
ad c) Przy odbiciu do pojedynczego skoku, tułów powinien być zawsze wyprostowany i nieznacznie wychylony do przodu.

Technikę skoczności radzieckich najlepiej obrazują załączone zdjęcia filmowe Szerbakowa i Zambrimbora. Wzorując się na ich technice, nie trudno poprawić swoje wyniki.

St. M.

Weinberg w trzecim skoku

Do oznaczania rozbiegu używają się znaki pomocnicze w postaci listewek różnokolorowych, klocków, tabliczek itd. Dla oznaczenia linii pomocniczych nie należy sypać na rozbieżni piasku, aby nie niszczyć nawierzchni skoczni.

CDKA MISTRZEM Z. S. R. R.

Niedawno na stadionie tbiliskim „Dynamo” miejscowi spartakowcy rozegrali spotkanie z piłkarzami moskiewskiego CDKA.

Młoda, zgrana drużyna tbiliskiego „Spartaka”, która zdobyła w poprzednich grach 8 punktów, i w tym spotkaniu pokazała się z najlepszej strony. Spartakowcy nie tylko zaciekle bronili się przeciw swym słynnym przeciwnikom, lecz i często stawiali ich w trudnych sytuacjach. Jednak w 15 minucie Demin (Nr 11) przerywając się na prawe skrzydło i będąc sam jeden z bramkarzem tbiliskim Zmielkowym, wbił piłkę do bramki.

Druga połowa gry rozpoczęła się zaciękłymi atakami spartakowców i już w 5 minucie Burczuladze (Nr 12) wyrównał wynik. Podniecenie powodzeniem gracze tbiliscy aktywnie atakują i stwarzają szereg niebezpiecznych momentów przed bramką gości. Ataki młodych sportowców następują jeden za drugim. W 15 minucie przy bramce CDKA sędzia zarządza rzut z rogu. Piłka znalazła się nad karnym polem. Huryndze, (Nr 4), który wysunął się naprzód, przejmując piłkę i silnym uderzeniem wbił ją do bramki CDKA. Wynik brzmi 2:1 na korzyść tbilisowców.

Nad wojskowymi zawisła groźba porażki. Walka nabiera coraz większego napięcia. Wojskowi robią wszystkie wysiłki, aby uniknąć porażki. Przejmując inicjatywę, zaczynają uporczywie atakować. W 32 minucie pomocnik Wodiagin otrzymuje piłkę od Demina i wyrównuje wynik 2:2. Wojskowi w dalszym ciągu energicznie atakują, zagrażając często bramce tbilisowców.

Doskonale grał bramkarz Zmielkow, który obronił szereg trudnych piłek. Nie zważając na wszystkie wysiłki wojskowych, wynik remisowy — 2:2 — utrzymuje się do końca meczu.

Niezależnie od rezultatów pozostałych dwóch meczów piłkarze CDKA, którzy zdobyli 51 punktów zapewnili sobie pierwsze miejsce w tablicy turniejowej i honorowy tytuł mistrza Związku Radzieckiego w piłce nożnej.

W tym roku wojskowi zademonstrowali bardzo równą i mocną grę na przestrzeni całego turnieju. Drużyna, w zespole której występuje większość młodziarzy, w szeregu rozgrywek wykazała wyjątkowo mistrzostwo. Zaledwie trzy razy w ciągu całego turnieju wojskowi zostali pokonani.

Wielką zasługą drużyny i jej trenera B. Arkadiewa, jest skompletowanie pełnowartościowej rezerwy graczy. To w znacznym stopniu przyczyniło się do sukcesu piłkarzy wojskowych. Obecnie w zasadniczym składzie drużyny występują z jednakowym powodzeniem co najmniej 14-15 piłkarzy.

Doskonale pełnią swoje obowiązki pomocnicy, na czele z Baszaszkinem, których poziom gry znacznie się podniósł. Niejednokrotnie już podkreślało się wysoki kunszt obrońców drużyny CDKA, jednakowo silnych w obronie, jak i w ataku. Groźna piątka ataku wojskowych, w której występują popularni mistrzowie piłki nożnej Grinin, Demin, Nikołajew, Sołowjew, Koworziw i inni, nieraz wprowadzała zamęt w nawet najbardziej doświadczonych i odporne linie obrony najlepszych drużyn w kraju. Pewnie bronią bramki CDKA bramkarze Nikanorow i Czanow.

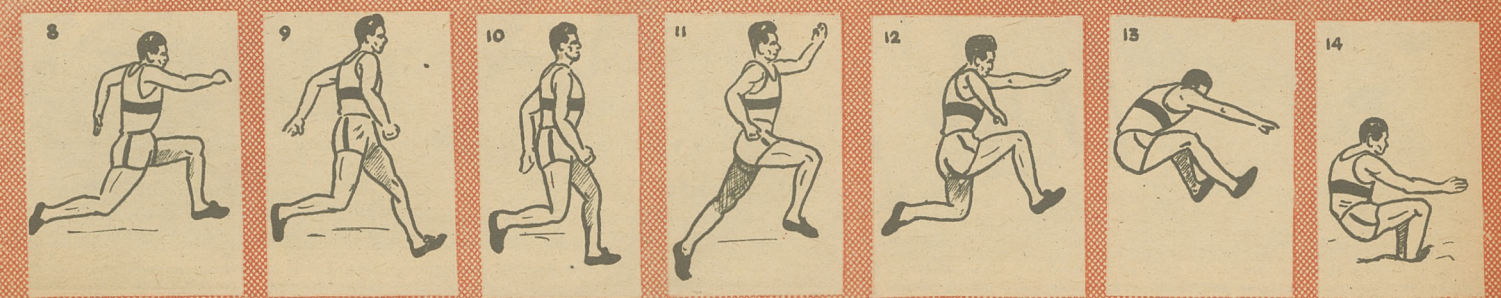
Pod adresem piłkarzy CDKA, zdobywców tytułu mistrza kraju, nadeszło z Moskwy do Erywaniu — gdzie obecnie znajdują się wojskowi — wiele depesz gratulacyjnych. Jedni z pierwszych powinszowali CDKA nowego mistrzostwa posiadając tego honorowego tytułu w roku zeszłym — Dynamowcy Moskwy. W telegramie, adresowanym na imię zasłużonych mistrzów sportu B. Arkadiewa, G. Fiedotowa, A. Grinina, Dynamowcy moskiewscy piszą: Winszujemy wspaniałego zwycięstwa — zdobycia mistrzostwa ZSRR. Życzymy nowych sukcesów na polu piłkarskim.

Thm. E. Brygiewiczowa.

„SOWIECKI Sport” Nr 113 1950 r.

Fragment rozgrywek piłkarskich o Puchar ZSRR

RACJONALNA ZAPRAWA ŁYŻWIARZA PRZED SEZONEM

JAZDA FIGUROWA NA SUCHO

3. Plastykę, rytmikę i balet (na-
leży ćwiczyć pod kierunkiem spe-
cjalisty).

4. Ćwiczenia łyżwiarzkie na zie-
mi, w których stosujemy te elemen-
ty z jazdy figurowej, które są moż-
liwe do przerobienia na sali lub bo-
isku, a więc:

a) **jazdę szkolną:** Rysujemy figu-
ry kredą na podłodze i zachowując
w postawie oraz przenoszeniu nóg
i tułowia wszystkie zasady jazdy na
lodzie, wykonujemy je po wyrys-
owanym śladzie w pozycji łyżwiar-
skiej. W ten sposób możemy, już
przed sezonem, przećwiczyć do-
słownie wszystkie figury z jazdy
szkolnej. W czasie sezonu, w wy-
padku odwilży, należy nie przery-
wać treningu dalszych figur, lecz
ćwiczyć je na podłodze. Z chwilą
ponownego lodu nie przesadzimy,
jeśli powiemy, że dalsza nauka pó-
jdzie nam o 50% łatwiej.

b) **jazdę dowolną:** — część kro-
ków tanecznych, skoki oraz moż-
liwe do wykonania piruety.

Największe nasilenie suchego tre-
ningu i to już w kierunku wybitnie
łyżwiarzskim winno nastąpić najpóź-
niej na dwa tygodnie przed rozpo-
częciem ćwiczeń na lodzie.

Dla tych, którzy jeszcze nie za-
poznali się z metodą racjonalnego
treningu, podajemy podstawowe
ćwiczenia z suchej zaprawy łyż-
wiarzkiej.

Poniżej zajmujemy się ściśle „su-
chym łyżwiarstwem”.

**1. PRZYGOTOWANIE DO ŁU-
KÓW:** (ćwiczyć na lewą i prawą
nogę).

a) **Postawa łyżwiarzka.**
Z postawy zasadniczej przejść do
postawy łyżwiarzkiej, jaką stosu-
jemy w lukach: ręce na wysokości
bioder odchylone od tułowia około
40 cm. Dłonie zwrócone do ziemi,
tułów na zewnątrz, głowa skiero-
wana w przód, noga wolna w tyle —
na wysokości około 30 cm od ziemi.
kolano zewnątrz, stopa wyciągnięta
do tyłu. Kilkakrotnie uginanie nogi
pracującej (określenie łyżwiarzkie
dla nogi, którą posuwamy się na lo-
dzie) w kolanie.

b) Z postawy łyżwiarzkiej prze-
nieść nogę wolną do przodu, tuż o-
bok pracującej. W momencie, gdy
nogi są obok siebie, tułów, który
skręcamy równocześnie z przeno-
szeniem nogi jest na wprost, stopa
wyciągnięta do przodu na wysoko-
ści 30 do 40 cm.

c) W postawie łyżwiarzkiej ćwi-
czyć łuki w przód zewnątrz i wew-
nątrz. Ćwiczyć na wyrysowanych
kredą kołach z układem tułowia
rąk i nóg jak figury na lodzie. Za-
awansowani pod kierunkiem in-
struktora wini przećwiczyć w ten
sposób wszystkie figury z jazdy
szkolnej, (każdego dnia około 6 fi-
gur).

1. Uprawianie innych gałęzi spor-
tu w okresie letnim ze szczegól-
nym względniem a) lekkoatle-
tyki — (biegi, skoki), b) pływania
— najlepiej stylem klasycznym, c)
piłki ręcznej — (siatkówka, koszy-
kówka).

2. Gimnastykę ogólną z podkre-
śleniem rozluźniających — mięko-
ściowych tułowia (pasa biodrowego,
rąk i barków) oraz gibkościowych
i siłowych nóg.

d) **Waga.** Z postawy łyżwiarzkiej,
przechylając tułów do przodu uno-
sić jak najwyżej, wolną nogę w gó-
rę. Noga pracująca wyprostowana,
wolna minimalnie zgięta w kola-
nie.

e) **Wyskok w górę.** Trzy podsko-
ki w miejscu, czwarty jak najwyżej
w górę (rece w wyskoku w pozycji
łyżwiarzkiej).

f) **Wyskok w górę z rozkrokiem**
(tzw. „żabka”). Jak e) z rozkro-
kiem w powietrzu.

g) **Obrót w powietrzu.** Po opano-
waniu jednego obrotu, starać się
wykonać półtora, a następnie dwa
obroty.

h) **Skoki z jazdy dowolnej:** trójka
skakana, „Rittbergier” — obrót w
powietrzu, „Lutz”, „Axelpaulsen”,
„Salchow” i inne. Skakać miękko,
zwrócić uwagę na postawę w czasie

Tak winno wyglądać w ogólnych
zarysach przygotowanie się zawo-
dnika do sezonu zimowego.

Łyżwiarstwo figurowe stało się
sportem, który oparty jest na kon-
dycji, opanowaniu technicznym,
tempie i wykorzystaniu wszystkich
tkwiących w nim walorów arty-
stycznych i sportowych.

Łyżwiarz, który swój trening o-
granicza tylko do jazdy na lodzie,
nigdy nie może marzyć o sukce-
sach na dużą skalę. Oto co pisze o
jednostronności w sporcie znakomi-
ty praktyk i teoretyk sportu radzie-
ckiego J. Braźnin „... aby osiągnąć
wybitny sukces w jednym rodzaju
sportu, trzeba być sportowcem
wszechstronnym, albowiem w wy-
konaniu każdego ćwiczenia biorą
udział w mniejszej lub większej
mierze wszystkie grupy mięśni ca-

Skok „Schaaffera” — skok bez obrotu. Z rozbiegu następuje odbicie się
w górę, przyjęcie właściwej dla skoku pozycji w locie (jak na zdjęciu)
i lądowanie.

skoku. Przy zeskoku zginać nogę w
kolanie. (ćwiczyć na obie nogi).

i) **Piruetu na jednej nodze** (ćwi-
czyć na lewą i prawą nogę).

Po przygotowaniu odpowiednie-
go rozmachu (rece wyprostowane
w bok) ściągając ręce do tułowia
zrobić kilka obrotów — w czasie
ściągnięcia rąk podciągać kolano (o-
bok nogi pracującej) jak najwyżej
w górę — stopa wyciągnięta w dół.
Nie zapominajmy, iż w piruecie de-
cydującą rolę odgrywa ściąganie
rąk do tułowia (na zasadzie siły od-
środkowej i dośrodkowej). Po opano-
waniu pojedynczych elementów,
staramy się ułożyć program jazdy
dowolnej na zawody i popisy.
Scharmonizujemy jego treść z wy-
braną (już przed sezonem) muzyką
i ćwiczymy w całości.

Bolesław Stanisławski

Gawędy — Strzeleckie

„Strzelałem z przyjaciелеm na
strzelnicy do tarczy. Przyjaciel
strzelał prawie same dziesiątki i to
w środek celu, ja natomiast miałem
trójkę, piątkę, dwie szóstki i jedną
dziesiątkę.

W styczniu byliśmy na polowaniu.
Przyjaciel mój zabił trzy zające,
strzelał do czterech, ja nie zabiłem
żadnego, strzelając do pięciu.

Dlaczego?

Prostu źle strzelałem! A chcę
tak, jak mój przyjaciel, trafiać w
sam środek celu i w każdego zająca,
do którego mierzę. Chcę zdobyć od-
znakę SPO i Odznakę Strzelecką.
Chcę poznać rodzaje broni strzelec-
kiej i konkurencje sportowo-strze-
leckie oraz warunki zdobycia od-
znak.

Taki list i wiele podobnych wpły-
nęło do naszej redakcji.

Pragnąc propagować strzelectwo
postaramy się dać odpowiedzi do-
kładne i wyczerpujące.

Strzelaniem nazywamy wyrzuca-
nie pocisków przy pomocy broni.

Strzelamy: 1) z broni długiej, tj.
z karabinów, z broni sportowej —
małokalibrowej itp., 2) z broni kró-
tkiej, tj. z pistoletów różnego typu,
3) z broni myśliwskiej, tj. z dubel-
tówek i sztucerów myśliwskich.

Aby oddać celny strzał trzeba
wykonać szereg czynności.

Czynnościami tymi są:

1) Przyjęcie postawy strzeleckiej
złożenie się do strzału,

2) Wycelowanie i wstrzymanie
oddechu,

3) Ściągnięcie języka spustowego.

Całą sztuką, „tajemnicą” celnego
strzelania jest umiejętne połączenie
tych czynności w jedną całość. Nie-
doświadczeni strzelcy popełniają
błąd ucząc się wszystkich prawideł
strzelania jako jednakowo ważnych,
nie potrafią natomiast wydzielić
spośród nich najbardziej cennych
prawideł, od przestrzegania których
w decydującej mierze zależy celny
strzał. Bezspornie najważniejszą
czynnością jest wycelowanie z
wstrzymaniem oddechu i ściągnię-
cie języka spustowego.

Pierwszą czynnością, jaką wyko-
nuje strzelec przed strzałem jest u-
jęcie broni w ręce (fot. 1).

Ręka prawa ujmując dość silnie,
ale nie kurczowo szyjkę broni, o-
pierając palec wskazujący wzdłuż
kabłąka, lewa uchwyty łożo broni
inniej więcej pod celownikami, za-
leżnie od długości ramion strzelca
i od postawy, z której zamierza
strzelać.

Dlaczego nie kurczowo? Gdyż ta-
kie trzymanie karabinu powoduje
niepotrzebne drgania, które utrud-
niają oddanie celnego strzału.

Stosuje się trzy postawy strzelec-
kie:

1. Leżąc z podpórką i bez pod-
pórki.
2. Stojąc.
3. Kłęcząc.

Jak powinna wyglądać postawa
strzelecka i złożenie się do strzału
leżąc (z podpórką)?

Ciało układa się lekko w lewo od
kierunku broni, nogi rozwarłe. Pra-
wa ręka chwytająca broń za szyjkę, le-
wa za trzewik kolby. Kolbę przyci-
ska się mocno do ramienia. Należy
się starać umieścić kolbę jak najwy-
godniej. Policzek oparty o kolbę.
Umieszczenie kolby pod ramieniem
utrudnia strzelanie (fot. 2).

Przy złożeniu się bez podpórki,
lewa ręka chwytająca łożo między ce-
lownikami, a zamkiem (fot. 4).

Oba łokcie oparte o ziemię tak,
aby tworzyły podporę dla karabi-
nu; zbyt skupione — dają chwiejną
postawę, rozstawione szeroko — nie
dają podparcia i utrudniają utrzy-
manie broni.

Najpospolitszym i najbardziej
szkodliwym błędem jest złe ujęcie
łoża lewą ręką i złe podstawienie
lewego łokcia jako podpórki. Łoże
powinno spoczywać na dłoni tak,
jak pokazane jest na zdjęciu. Łokieć
lewej ręki winien być umieszczony
bezpośrednio pod karabinem.

Postawa strzelecka leżąc powinna
być swobodna i nie męczyć strze-
lającego.

**Postawa strzelecka i składanie się
stojąc**

Cieężar ciała winien spoczywać
równomiernie i swobodnie na obu
nogach. Stopy odchylone nieco w
prawo od kierunku celu. Łokieć le-
wej ręki oparty o biodro. Broń spo-
czywa swobodnie na palcach lewej
ręki. Szerokość rozstawienia nóg
jest zależna od wzrostu strzelca.
Rozstawienie nóg winno być takie,
aby uzyskać jak najlepszą równo-
wagę (fot. 5). Odstawienie prawej
nogi daleko do tyłu lub ustawienie
stopy w kierunku celu (błąd często
spotykany powoduje chwiejną po-
stawę).

Podawanie całego ciała w przód
(co często spotkać można u począt-
kujących) dla rzekomego zrówno-
ważenia odrzutu jest zbyteczne.
Prace przyciskania broni wykonuje

prawa ręka. Obejmuje ona szyjkę
mocno, ale nie kurczowo. Kolbę
chwytając się jak gdyby w imadło, któ-
rego jeden bok stanowi ramię pra-
we, drugi policzek (fot. 6).

**Postawa strzelecka i złożenie się
kłęcząc**

Postawa winna być pewna, silna
i wygodna (fot. 8). Rece skierowa-
ją się na cel, prawa ręka objawszy
szyjkę kolby przyciąga silnie kara-
bin do ramienia.

Przez podniesienie łokcia strzelec
otrzymuje dobre oparcie dla kolby
przy ramieniu, przesadne podnie-
sienie jest wadliwe i męczące. Lewa
ręka podparcia karabin pod celow-
nikiem. Łokieć opiera się na lewym
kolanie (nie na kości, lecz na mięs-
niach uda, tuż nad kolanem), nie-
którzy opierają ramię powyżej łok-
cia — o samo kolano (fot. 7).

Głowa pochylona nieco wprzód,
opiera się prawym policzkiem lekko
i swobodnie o kolbę. Unikać przy-
kładania nosa do kciuka prawej rę-
ki.

Zmiany w wysokości położenia
karabinu nie należy czynić przez
podnoszenie lewej ręki albo palców
czy pięty lewej nogi, lecz przez wy-
suniecie wprzód lub cofnięcie wtył
lewej nogi, przez zmianę oparcia
łokcia lub podciągnięcia w tył pa-
łców prawej stopy. Postawa strzelec-
ka kłęcząc jest dość trudna do przy-
jęcia i dlatego należy ćwiczyć ją
najpierw wytrwale bez broni, a na-
stępnie z bronią. Duże trudności
nasuwa z początku odpowiednie u-
łożenie prawej nogi, na której na-
leży siedzieć.

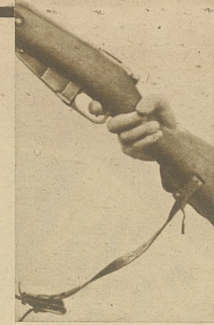
Zależnie od budowy i upodobań
strzelca noga ta jest zgięta w pa-
łcach tak, iż przednia część podesz-
wy opiera się o ziemię, albo też jest
zupełnie wyprostowana i o ziemię
opiera się nosem trzewika i górną
powierzchnią palców nogi.

Postawy wyżej omówione są do-
bre, jeśli nie męczą i przyjmowane
są bez specjalnego napięcia mię-
śni. W chwili złożenia się do celu,
broń winna być skierowana do ce-
lu. Jeśli broń jest odchylona w pra-
wo lub w lewo, postawa jest wadli-
wa i należy ją poprawić.

Oprócz wyżej podanych postaw,
stosowane są postawy siedząc oraz
postawy do strzału specjalnych, np.
do samolotów itd.

Strzelania te jednak nie wchodzą
już w zakres strzału sportowych.

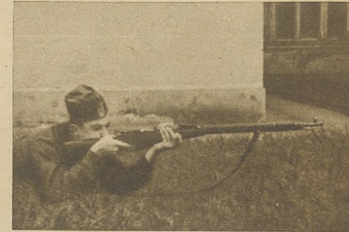
Mjr Matuszak

Fot. 1

Fot. 2

Fot. 4

Fot. 5

Fot. 7

Fot. 8

Jesienny remont boiska

Według ustalonej praktyki re-
mont boisk piłkarskich, bieżni, kor-
tów tenisowych i innych urządzeń
sportowych odbywa się na wiosnę,
kiedy znika śnieg, a ziemia podsy-
cha. Opóźnia to, rzecz jasna, począ-
tek remontów. Nierzadko z tego po-
wodu normalne zajęcia na stadi-
onach rozpoczynają się z dużym o-
późnieniem.

Tymczasem, przeprowadzając waż-
niejsze remonty na jesieni, można
łatwo uniknąć opóźnienia terminu
oddania do użytku sportowych urzą-
dzeń na sezon letni. Remonty je-
siennie mają szereg dodatków stron.
Na przykład bieżnia odremontowa-
na jesienią dobrze osiągnie w okre-
sie zimowym, osiągnie niezbędną
spójność i elastyczność. Taka bie-
żnia na pewno w lecie nie będzie się
kruszyć. Doświadczenie wskazuje,
że odremontowane jesienią boisko

piłkarskie można już wczesną wio-
sną zasiać trawą, co umożliwi jesz-
cze wcześniejsze rozpoczęcie trenin-
gów przy czym trawiaste pokrycie
będzie trwałe.

Jesienią można nie tylko remon-
tować, lecz przygotowywać się do
wiosennego remontu. Niemniej-
ważne jest przygotować jesienią
humus (grunt urodzajny), który jest
częścią składową prawie wszystkich
mieszankę górnego pokładu boisk
sportowych. Przygotowując ziemię
należy ją kopiecznie przesiać przez
sito o oczkach 10 mm. Jeżeli ziemia
zawiera dużo piasku, należy dodać
do niej torfu, również przesianego
przez takie sito. Stosunek składowy
torfu do ziemi wynosić powinien
1:2.

Przygotowując powyższą mie-
szankę należy stosować system „roz-
rzutu”, czyli dwie łopaty ziemi na

jedną torfu. W ten sposób otrzymu-
jemy skład warstwowy, który przy
dalszym mieszaniu daje jednolity
mieszanki.

Humus bierzemy zwykle z głębo-
kości nie większej niż 30 cm.
Jak tylko kończy się sezon piłki
nożnej, możemy przystąpić do re-
montu boiska. Aby naprawić po-
wierzchnię, najlepiej boisko przeko-
pać. Jeżeli warunki finansowe na to
nie pozwalają, można boisko prze-
bronić, używając w tym celu
brony drewnianej o wymiarach
110 x 110 cm z zębami 10 cm wy-
sokości. Żeby ustawić szereg w po-
rzadku szachowym, na odległość 11
cm jeden od drugiego. Żeby muszą
mieć kształt stożka o średnicy 1,5
cm u podstawy.

Po zbroniowaniu pola, wyrównuje
się je drewnianymi grabiami. Najle-
piej gdy grabie mają poprzecz-
kę o długości 65 cm, szerokości 4
cm, wysokości zębów 7 cm (odle-
głość pomiędzy zębami 2 cm), i dłu-
gość trzonka 2 m.
Specjalną uwagę należy skiero-

wać na remont wybojów. Należy je
przekopać łopatą na głębokość 4—5
cm, zasypać ziemią i zwałować lek-
kim walcem. Jeśli to możliwe, wy-
boje pokryć darnią.

Dla remontu lekkoatletycznych
sektorów należy jesienią zaopatrzyć
się w szlakę, odpadki wapienne i
glinę. Ten materiał, oprócz gliny,
należy przesiać przez sito o oczkach
6 mm. Pożądane jest mieć glinę tu-
stą. Glinę uprzednio należy przesu-
żyć, dalej rozwałkować i wreszcie
przesiać przez sito o oczkach jeszcze
drobniejszych, mianowicie 4 mm.

Dla sporządzenia specjalnej mie-
szanki należy wziąć 3 części szlaku
i po jednej części gliny i odpadków
wapiennych. Sposób mieszania taki
sam jak i humusu z torfem, tylko
należy tę czynność wykonać bardzo
starannie.

Jesienny remont bieżni rozpoczy-
na się od przekopania górnej war-
stwy na głębokość 5 — 6 cm. Otrzy-
mane grudki ziemi należy rozbić,
wyrównać grabiami i powalować

lekkim walcem. Jeżeli bieżnia nie
jest pozioma, to należy ją wyrów-
nać podsypką. Poziom kontroluje
się specjalną latą.

Remont boisk tenisowych, do siat-
kówki i koszykówki rozpoczynamy
od zmiecenia z nich piasku. Boisko
przekopuje się na głębokość 4 — 5
cm i pożądane jest górną warstwę
obrócić i rozbić na drobne kawałki.
Powierzchnię wyrównujemy grabia-
mi. Obróbkę powierzchni wykonu-
jemy na odinkach 4 x 4 m. Na ro-
gach takiego kwadratu wbijamy
kołki (na wysokość podsytki, którą
musimy wykonać) i pomiędzy nimi
naciągamy sznur. Skład mie-
szanki różni się nieco od mieszanki
używanej do remontu bieżni, a mian-
owicie składa się ona z równych
części gliny, ziemi i odpadków wa-
piennych. Glinę przesiewamy przez
sito o oczkach 6 mm. Mieszanie czę-
ści składowych dokonuje się tym
samym sposobem — „rozrzutem”.

J. Fursow
(„Sowiecki Sport”)

Skok z półtora obrotu w powietrzu t.zw. Axel Paulsen; Faza skoku po
wykonaniu pełnego obrotu w powietrzu — na lodzie i... w czasie suchej
zaprawy.

Łuk naprzód zewnątrz w wykonaniu na lodzie i... w czasie suchej zaprawy.

SPORT WOJSKU

Przedstawienie w mundurze — nie tylko dla żołnierzy, ale i dla ich rodzin.

Jeśli zaprzestano pokonywania swobodnego, pokonywania wszelkich przeciwności w terenie jest to w. w. ter. przedk.

Coraz więcej chętnych zapętnia bieżnię, skocznie, rzutnie, strzelnicę. Rosną kadry lekkich atletów — rośnie też i siła fizyczna narodu.

Relaks — wypocinek — konieczność — nie tylko dla żołnierzy, ale i dla ich rodzin.

Podstawa wszystkich sportów jest gimnastyka. Oczekiwania piłki lekarskiej, wznoszącej się, mieniącej, zwiększają ruchliwość stawów, dają fundament pod przyszłą sprawność fizyczną.

W dniu 12 października, w rocznicę historycznej bitwy pod Lenino, cały naród polski obchodził uroczyste Dzień Wojska Polskiego.

Wojsko Polskie Ludowe powstało przed siedmiu laty na Ziemi Radzieckiej. Wojsko Ludowe, które wraz z bratnią Armią Czerwoną przyniosło Polsce pełne wyzwolenie, Wojsko Ludowe oparte na masach młodzieży robotniczej i chłopskiej — jest dziś gwarancją naszej niepodległości, całości naszych słusznych granic, jest — wraz z potężną Armią Czerwoną i siłami zbrojnymi państw demokracji ludowej — gwarantem Pokoju.

Siła naszego wojska — to braterski sojusz z niezwykłą Armią Radziecką, to niezachwiana postawa ideologiczna kadry oficerskiej, podoficerskiej i tysięcy mas żołnierzy, to wspaniałe wyposażenie techniczne i wysoki poziom wyszkolenia strategicznego i bojowego.

Wojsko Polskie Ludowe — to szeregi żołnierzy wszechstronnie rozwiniętych fizycznie, sprawnych w pracy i przygotowanych do obrony kraju.

TAKTYKA

BRONIEŃIA W SZCZYPIORNIKU

Każda drużyna musi umieć nie tylko atakować, ale i bronić się. Dobra obrona umożliwia rozbić ataku przeciwnika i szybko zdobyć piłkę.

Zawodników należy tak przygotować, by każdy z broniących krył jednego z atakujących. Umiejętności muszą posiadać nie tylko zawodnicy formacji obrony i pomocy, ale również ataku, gdyż często się zdarza, że pomocnicy lub obrońcy drużyny przeciwniej pomagają ofensywnie akcje napadu i konieczna jest wtedy interwencja zawodników napadu drużyny broniącej, zwłaszcza gdy został zmieszany przepis o spalonym i ruchy zawodników w drodze do bramki skrepowane są jedynie osobą przeciwnika.

Rozróżniamy trzy zasadnicze sposoby ustawienia drużyny w obronie: „M”, „U” i „kombinowany”.

System „M” (rys. 1) polega na tym, że obrońcy kryją łączników, skrajni pomocnicy skrzydłowych, a środkowy pomocnik — środkowego ataku.

System ten jest u nas najczęściej stosowany.

System „U” (rys. 2) — obrońcy kryją skrzydłowych, pomocnicy — łączników a środkowy pomocnik — środkowego ataku.

System „kombinowany” (rys. 3) — krycie ustala się w zależności od taktyki, jaką stosuje przeciwnik w czasie gry.

Obok zasadniczych systemów krycia „każdy swego” pojawia się w grze wiele momentów, w czasie których zawodnicy drużyny broniącej muszą przyjąć odpowiednią defensywną postawę. Do nich przede wszystkim należą: 1) obrona przed „krzyżówką” i zmianą w pasach, 2) obrona przed szóstym wchodzącym do ataku, 3) krycie w momencie rozpoczęcia gry, 4) krycie w momencie rzutu do bramki, 5) obrona przed rzutami wolnymi na bramkę.

Zastandmy się po kolei nad tymi momentami.

U w a g a: Opis sposobów krycia dotyczy systemu „M”.

1. **Obrona przed „krzyżówką” i zmianą w pasach.**

Przy słabszym wykonaniu „krzyżówki” istnieje możliwość wycofania się kryjących do tyłu. Wtedy jednak, gdy „krzyżówka” lub zmiana w pasach zostaje wykonana w sposób prawidłowy, tzn. szybko i blisko obrońców, jedynym środkiem obronnym jest zastosowanie tzw. przekazywania.

Przekazywanie polega na tym, że w momencie gdy przeciwnik wykonuje „krzyżówkę” i uniemożliwia krycie „każdy swego” przez umiętne zablokowanie graczy drużyny przeciwniej, musi nastąpić przekazanie w kryciu, tzn. broniący muszą sobie przekazać krytych przez nich zawodników (rys. 4). Zawodnik „8” kryty jest przez „3”, a „9” przez „5”.

„8” posiada piłkę i kozłując — krzyżuje z „9”.

„3” kryje „8”-a aż do momentu minienia się tego z „9” i przejmując krycie nad „9”. Rola „5” jest odwrotna.

2. **Obrona przeciw szóstemu do ataku.**

W chwili wejścia szóstego do ataku, atakujący mają przewagę liczebną, dlatego też broniący zmuszeni są aż do momentu wyrównania sił dać swobodę poruszania się najbliższemu groźnemu zawodnikowi — skrzydłowemu. Rys. 5 obrazuje nam taką obronę. Zawodnik „5” wchodzi do ataku między skrzydłowego „11” i łącznika „10”.

Najmniej groźnym napastnikiem w tym momencie jest skrzydłowy „7”. Tutaj więc musi nastąpić przesunięcie broniących od „7” w prawo. „4” pozostaje przy „11”, „12”

idzie do „5”, „5” — „10”, „3” — „9”, „6” — „8”.

3. **Krycie w momencie rozpoczęcia gry (rys. 6).**

Natychmiast po zagraniu piłki przez środkowego ataku, zawodnicy drużyny broniącej zajmują pozycje obronne przy „swoich”, celem uniemożliwienia przeciwnikowi akcji i to już w jej zarodku. Środkowy pomocnik kryje środkowego ataku, prawy i lewy pomocnik — swych skrzydłowych.

Bardzo ważną rolę w tym momencie odgrywają łącznicy, którzy kryją łączników drużyny atakującej, aż do momentu przekazania ich obronie, czekającej w odległości około 30 m od bramki.

4. **Krycie przy rzucie do bramki (rys. 7).**

Drużyna, która po rzucie na bramkę, nie tylko nie zdobyła punktu, ale i straciła piłkę, musi starać się piłkę tę odzyskać.

Można tego dokonać przez dokładne pokrycie przeciwnika już pod jego bramką. Obrońców winni kryć łącznicy, skrajnych pomocników — skrzydłowi, środkowego pomocnika — środkowy ataku, a rola skrzydłowych i łączników przypada skrajnym pomocnikom, ponieważ obrońcy nie mogą w takich sytuacjach wychodzić zbyt daleko do przodu, zwłaszcza teraz po zniesieniu „spalonego”.

5. **Obrona rzutów na bramkę.**

Obronę należy starannie przygotować, gdyż rzut wykonany z odległości około 20 m bez dobrej obrony grozi nieuchronnie utratą bramki. Celem zapobieżenia temu, zawodnicy drużyny broniącej tworzą tzw. „mur”.

Rozróżniamy dwa zasadnicze kierunki wykonywania rzutów wolnych: na wprost bramki i z boku bramki.

Najczęściej stosowanymi „murami” są: z boku — trzech zawodników i z przodu — trzech lub czterech zawodników.

Teknika wykonywania „muru” wygląda następująco:

Zawodnicy stoją obok siebie w odległości przewidzianej przepisami, twarzą zwróceniem do rzucającego. Ramiona wzniesione w górę, dłonie tak ułożone by nie wytwarzała się między nimi luka dla przejścia piłki. W momencie rzutu broniący nie powinni skakać do góry, a tylko wspiąć się na palce i wyciągnąć jak najbardziej ręce.

(Rys. 8) przedstawia „mur” we trzech z boku. Tworzą go: boczny pomocnik, obrońca i środkowy pomocnik. Jedna strona bramki zostaje pokryta, druga zaś znajduje się pod szczególną opieką bramkarza.

U w a g a: Po rzucie należy natychmiast startować do tych, którzy się kryje.

(Rys. 9) — „mur” z przodu bramki we trzech. Tworzą go dwaj obrońcy i środkowy pomocnik. (Rys. 10) — „mur” we czterech z przodu. Tworzą go najczęściej obrońcy i dwaj pomocnicy. W układzie tym kryte są rogi bramki. Bramkarz winien więc zwrócić baczna uwagę na niepokryty środek.

Tadeusz Ulatowski.

Szybkie atakowanie w koszykówce zakończone osiągnięciem przewagi liczebnej — bądź to dwóch na jednego, bądź też w najczęściej spotykanych wypadkach trzech atakujących na dwóch obrońców tylko wtedy da pożądany wynik o ile rozgrywanie podstawowych sytuacji będzie prawidłowe.

Zadaniem obrony jest niedopuszczenie do zdobycia kosza z małej odległości. Gra atakujących musi się więc odbywać według następujących zasad.

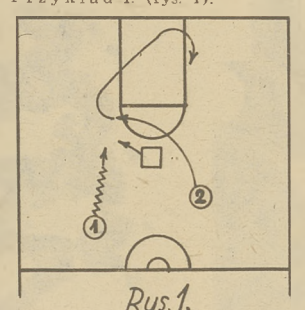
1. Rozwinięcie maksymalnej szybkości we wszystkich poczynaniach — biegu, zmianach miejsc i podaniach. Każde dłuższe przetrzymywanie piłki powoduje stratę czasu i daje przeciwnikowi możliwość cofnięcia się.

2. Zmuszenie przeciwnika do krycia: „każdy swego”, a w szczególności do zaatakowania posiadającego piłkę, w skutkach da wolną pozycję jednego z atakujących.

3. Po wykonaniu strzału atakujący, znajdujący się najdalej od kosza musi w tej chwili cofnąć się na swoje pole obrony, ponieważ przeciwnik, natychmiast po strzeleniu lub nietrafionym koszu wprowadzi piłkę do gry i na jego polu atakowania może uzyskać liczebną przewagę.

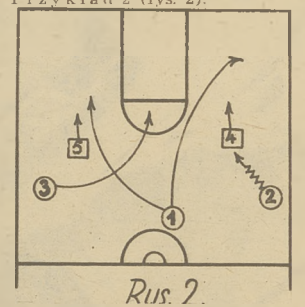
Oto kilka podstawowych zagrań przy przewadze dwóch atakujących nad jednym obrońcą i trzech nad dwoma.

Przykład 1. (rys. 1).

Atakujący (2), wybierając poza obrońcę, stawia go w bardzo niewygodnej pozycji, ponieważ może on obserwować tylko jednego atakującego. Celem niedopuszczenia podania przez atakującego 1 do 2, obrońca zmuszony jest przesunąć się przed atakującego 2 — kryć najbardziej niebezpiecznego w tym momencie. Atakujący 1 „kozłuje” na obrońcę, zmuszając go tym do atakowania siebie. W tym samym momencie atakujący 2 szybko zmienia pozycję przebiegając na drugą stronę kortu, rzutów wolnych. O ile obrońca pozostanie przy atakującym 1 — ten poda piłkę do 2, o ile zaś obrońca przesunie się do atakującego 2 — atakujący 1 ma możliwość dalszego kozłowania i oddania strzału do kosza.

Przykład 2. (rys. 2).

Rozgrywanie w sytuacjach „3 na 2”.

Piłkę posiada skrzydłowy 2, który wraz ze środkowym 1 musi na swojej części pola wytworzyć sytuację dwóch na jednego. Zadaniem skrzydłowego 3 jest utrzymanie drugiego obrońcy przy sobie.

Środkowy 1 biegnie poza obrońcę 4, zmuszając go do cofnięcia się, przez co skrzydłowy 2 uzyskuje wolną drogę do kozłowania.

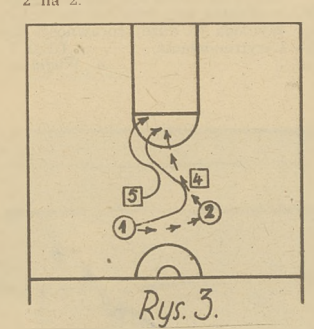
Środkowy 1 ma również możliwość innego zagrania — startuje w kierunku obrońcy 5, zmuszając go do krycia siebie, tym samym daje skrzydłowemu możliwość wejścia do pasa środkowego, celem otrzymania piłki od skrzydłowego 2.

W praktycznym zastosowaniu „szybkiego atakowania” nie zawsze udaje się uzyskać liczebną przewagę nad obroną; powstają wtedy takie sytuacje: dwóch na dwóch, trzech na trzech. Często w tych sytuacjach atakujący rezygnują z dalszego szybkiego rozgrywania — przetrzymują piłkę celem umożli-

wienia pozostałym partnerom dojsca na pole atakowania i rozpoczęcia atakowania pozycyjnego. Takie postępowanie jest błędne, ponieważ posiadając większą przestrzeń do prowadzenia akcji, mniejsza ilość graczy ma na polu atakowania takie same możliwości skutecznych zagrań. Wynika z tego, że dalsze kontynuowanie szybkiego atakowania jest konieczne. Oto kilka przykładów zagrań w tych sytuacjach.

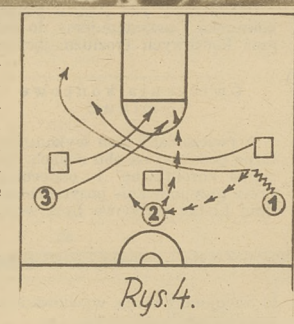
Przykład 3 (rys. 3). Sytuacja 2 na 2.

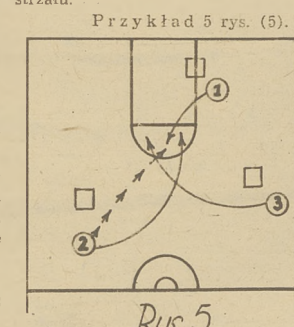
Atakujący znajdują się w niedużej odległości od siebie. Atakujący 1 podaje piłkę do 2 i biegnie w kierunku jego obrońcy — 4, przed nim gwałtownie zmienia kierunek, startując pod kosz, gdzie otrzymuje piłkę od partnera.

Przykład 4 (rys. 4). Sytuacja 3 na 3.

Skrzydłowy 1 kozłuje do przodu. Atakujący 2 podaje piłkę wbiegającemu na miejsce wykonywania

2, po czym startuje w poprzek boiska celem wyzwolenia partnera 3. 3 przebiega tuż obok 1 w kierunku kosza. Natychmiast po otrzymaniu piłki 2 wykonuje zwód w lewo, symulując zagranie z przebiegającym 1, podaje zaś jednoręczną prawą do 3 na jego prawą stronę. Atakujący 3 ma możliwość przeniesienia piłki do kozłowania i wykonania strzału.

Atakujący 2 podaje piłkę wbiegającemu na miejsce wykonywania

PŁYWANIE ŻABKA i MOTYLKIEM

W pływaniu żabką rozróżniamy dwie zasadnicze odmiany pracy nog. Odmiana pierwsza charakteryzuje się tym, że nogi rozpoczynają efektywną część swej pracy od „pchnięcia” wody podszewami stóp — w bok, w tył. W drugiej natomiast, podudzia i stopy zakreślają ruch „kolisty”, rys 3—6. Odmiana pierwsza nadaje się raczej dla pływaków długonogich, druga zaś dla krótko i średnionogich.

Ruch „kolisty” jest bardzo efektywny w nadawaniu ciała szybkości, a także (co jest bardzo ważne) doskonale podtrzymuje ciało. Natomiast mniej się nadaje dla osób o słabych kolanach. Oprócz wymienionych istnieją też pośrednie formy ruchu nog. Ważne jest podciąganie stóp „w górę” — ku kolanom, a także zwracanie ich — jak najbardziej palcami: w bok (rotacja) rys. 4 i 7. Obszerność ruchu nog zależy od siły mięśni i ruchomości stawów biodrowych. Silne mięśnie i mało usztywnione biodra sprzyjają użyciu ruchów obszerniejszych. Jednak ruchy obszerne wymagają bardziej umiętnego wykonania. Dotyczy to również i podawania stóp palcami w bok (rotacja). Dlatego też w pierwszych etapach nauki nie zaleca się początkującym zbyt obszer-nych ruchów nog ani też zbyt szybkiego zwracania stóp na zewnątrz.

Koordynacja ruchów. Rozpoczynając pracę ręce, nogi zaś pozostają bez ruchu. Nogi włączają się do akcji dopiero wtedy, gdy ręce wykonały już większą część „pociągnięcia”. Chwila ta następuje tym później, im ruch nog jest mniej obszerny.

W wypadku, gdy obszerność ruchu nog jest szczególnie mała, podciąganie nog rozpoczyna się dopiero w trakcie łączenia rąk. Efektywna faza pracy nog przypada zwykle na czas prostowania rąk w przód. Tempo prostowania rąk wzmacnia się odpowiednio do zmiany natężenia ruchu nog. Ręce i nogi zakoń- czają swą pracę jednocześnie lub prawie jednocześnie.

Oddychanie — Istnieją dwa sposoby koordynacji oddychania z pracą ramion. Sposób pierwszy polega na tym, że usta wynurza się z wody w chwili po rozpoczęciu podciągania ramion tj. wtedy, gdy ręce dobrze „chwycą” wodę. Przedwczesne u-

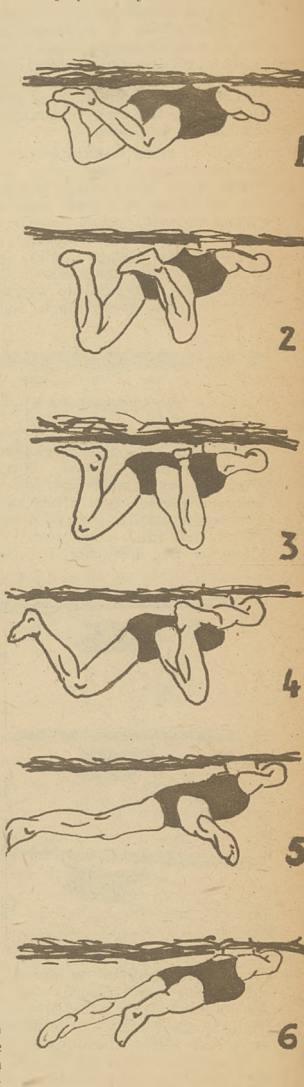
traty szybkości. Pauzy są okresami wypoczynku, które ułatwiają bardziej oszczędną gospodarkę energią. Dlatego też dłuższych pauz używa się przy spokojnym, powolnym, niemeńczącym pływaniu długich dystansów, a także przy pływaniu ćwiczebnym, służącym rozpięciu i „złuszczeniu” usztywnionych mięśni szyi.

W pływaniu wyczynowym sprawa przedstawia się inaczej. Wobec tego, że biegi w stylu klasycznym (100 i 200 m) mają charakter sprinterski, wyczynowcy winni przyzywać swój organizm do pokonywania tych dystansów bez pauz.

Koordynacja ruchów. Rozpoczynając pracę ręce, nogi zaś pozostają bez ruchu. Nogi włączają się do akcji dopiero wtedy, gdy ręce wykonały już większą część „pociągnięcia”. Chwila ta następuje tym później, im ruch nog jest mniej obszerny.

W wypadku, gdy obszerność ruchu nog jest szczególnie mała, podciąganie nog rozpoczyna się dopiero w trakcie łączenia rąk. Efektywna faza pracy nog przypada zwykle na czas prostowania rąk w przód. Tempo prostowania rąk wzmacnia się odpowiednio do zmiany natężenia ruchu nog. Ręce i nogi zakoń- czają swą pracę jednocześnie lub prawie jednocześnie.

Oddychanie — Istnieją dwa sposoby koordynacji oddychania z pracą ramion. Sposób pierwszy polega na tym, że usta wynurza się z wody w chwili po rozpoczęciu podciągania ramion tj. wtedy, gdy ręce dobrze „chwycą” wodę. Przedwczesne u-

LEKCJA II

(Ciąg dalszy)

Cwiczenia wstępne:
5 minut

Krótki marsz i bieg po sali.

Instruktor ustawia zespół w dwusereg (zbiórka), każde odliczyć do dwóch i zarządza w dwóch marsz na około sali lub wolnym powietrzu (zależnie od pory roku i pogody). Ćwiczący maszerują krótkim, sprężystym krokiem według tempa podawanego przez instruktora (głosne liczenie lub taktowanie przy pomocy klaskania w dłonie).

Tempo na przemian zwiększamy lub zwalniamy. Ramiona pod ostrym kątem ugięte w łokciach, dłoń lekko zaciśnięte wykonują swobodne i szerokie ruchy — w rytmie pracy nóg. Przy wymachu ramienia w przód, dłoń sięga do wysokości brody.

Po marszu przechodzimy z kolei do biegu gimnastycznego (układ ramion i rąk jak poprzednio), po czym wracamy do marszu, zwalniając tempo — dla uspokojenia organizmu. Ustawiamy się w kolumnę ćwiczebną, w 4 szeregi (drugi i czwarty szereg na luki pierwszego i trzeciego), aby każdy ćwiczący miał możliwość swobodnego wykonywania ćwiczeń, a instruktor dobrą widoczność. Z kolei przystępujemy do gimnastyki bokserskiej.

Gimnastyka bokserska
20 minut:

Instruktor powinien zorientować się, jakim ma być iść ludzkiem rozporządza tak pod względem wieku jak i poziomu fizycznego. Wybiera więc z podanego w poprzedniej lekcji zasobu ćwiczeń najodpowiedniejsze dla danej grupy i przeprowadza je.

W pierwszym okresie szczególną uwagę zwracać należy na poprawne i dokładne wykonanie ćwiczeń, nie zaś na zwiększenie tempa. W kilku następnych lekcjach podamy najczęściej popełniane błędy przy wykonywaniu poszczególnych ćwiczeń gimnastycznych.

Ćwiczenia techniczne:
Pozycja bokserska
40 minut:

Pozycja bokserska, winna być zasadniczo obronna. Z postawy zasadniczej cofamy prawą nogę o jeden krok w tył (co mniej więcej równa się 1/2 do 2 stóp zależnie od budowy ćwiczącego) i jedną stopę w prawo, wykonując tułowiem jednocześnie 1/8 obrotu w prawo.

Tułów i stopy wskazują więc kierunek prawo w skos, przy czym stopa prawa jest bardziej skierowana ku przodowi. Lewa noga spoczywa na całej stopie, (nieco więcej na wewnętrznej krawędzi), prawa na kłębie dużego palca, przy czym pięta jest podniesiona. Nogi w kostkach przygięte do wewnątrz i zgięte lekko w kolanach. Należy

uniknąć zbytniego zgięcia w kolanach (półprzysiadu), gdyż męczy to nogi. Ciężar ciała rozmieszczony równomiernie na obu nogach.

Uwaga: Ten sposób rozstawienia nóg musi być utrzymany, gdyż umożliwia on poruszanie się we wszystkich kierunkach, daje możliwość doskoków, uskoków i utrzymania równowagę przy wykonywaniu uników.

Tułów wskazuje kierunek jak stopy, a więc skośnie do przeciwnika, którego mamy przed lewym barkiem. Tułów jest załamany w biodrach, w kregach krzyżowych i piersiowych. Barki opuszczone, klatka piersiowa wciągnięta tak, aby cały tułów tworzył łuk, począwszy od pośladków do czubka głowy.

Ramiona zgięte w łokciach, lewe przedramię skierowane w przód, skośnie ku górze (względem przeciwnika tak ułożone, aby bark, pięść oraz podbródek przeciwnika znajdowały się na linii prostej).

Łokcie obu rąk przylegają do tułowia, kryją żołądek, wątrobę i serce, a lekko przyniętą prawą pięść, podbródek i prawą stronę szczęki. Głowa pochylona przez ściągnięcie podbródka do tułowia (nie do barku). Należy zwracać uwagę, aby zaciśnięta pięść stanowiła przedłużenie przedramienia, przez co unikniemy zginania ręki w nadgarstku na zewnątrz, co jest bardzo wielkim błędem, mogącym spowodować w dalszym szkoleniu i karierze fatalne skutki, jak kontuzje, złamania, wybita oraz obniżenie skuteczności ciosu.

Jeszcze raz zwracamy uwagę instruktorom i nauczycielom boks, na dokładne skontrolowanie pozycji bokserskiej u każdego ucznia. Jest to bowiem pozycja wyjściowa, z której wykonujemy trudne do skoordynowania ruchy, często niezgodne z ruchami naturalnymi, a mające nam przecież umożliwić atak i obronę oraz zadawanie ciosów z każdej pozycji.

Przestrzegamy wszystkich przed wzorowaniem się na zdjęciach mistrzów świata, którzy często dla efektu tylko przyjmują pozycje niezgodną z wymaganiami boks, uniemożliwiając poprawne przeprowadzenie obrony lub ataku.

Przystępujemy więc do ćwiczenia pozycji bokserskiej i dokładnej jej kontroli. Aby naszych uczniów nie zanudzać przyjmowaniem pozycji (gdzie dokładnie opamiętuje on ją dopiero po kilku lekcjach) przysiadamy teraz do ćwiczeń wstępnych, do ciosów. W tym celu przyjmujemy pozycję pomocniczą, która wygląda następująco: rozkrok, a więc nogi na jednej wysokości na całych stopach, kolana lekko ugięte, tułów i głowa jak w pozycji bokserskiej. Ramiona zgięte w łokciach, pięści przy podbródku.

Z tej pozycji wykonujemy wyprosty ramion wrzód, najpierw lewą ręką powrót do pozycji i prawą ze skrętami tułowia. Należy unikać skłonów tułowia wprzód lub w bok z bioder w czasie wyprostów ramienia, natomiast zwracać uwagę na skręt tułowia w osi pionowej.

KOŁA CIARZA

Łokcie w czasie prostowania ramienia idą w kierunku za pięścią (nie należy unosić ich ku górze i na zewnątrz).

A teraz wracamy do pozycji bokserskiej, którą znów ćwiczymy, powtarzając kilkanaście razy przy dokładnej kontroli, po czym przystępujemy do ćwiczeń wstępnych — do ciosów sierpowych.

Pozycja pomocnicza jak przy ćwiczeniach wstępnych do ciosów prostych. Ramiona w bok, zgięte w łokciach pod kątem prostym, pięści na szerokości barku, (bark, łokieć i pięść na jednej wysokości) pięści skierowane kciukiem ku górze, ale nieco do wewnątrz, aby kciuki wskazywały w kierunku na wła-

sne czoło. Następują skręty tułowia, w lewo i prawo, przy czym głowa nie „chodzi” za ramionami, a jest nieruchoma, skierowana ku przodowi. Unikać — jak przy ciosach prostych — skłonów tułowia, bocznych i w przód (z biodreń).

Powtarzamy raz jeszcze pozycję bokserską i przystępujemy do ćwiczeń końcowych (rozluźniających).

Ćwiczenia końcowe
5 minut:

W ćwiczeniach tych wykonujemy luźne podskoki na obu nogach, ćwiczenia korektywne i oddechowe. Przez przyjmowanie pozycji bokserskiej klatka piersiowa była wciąg-

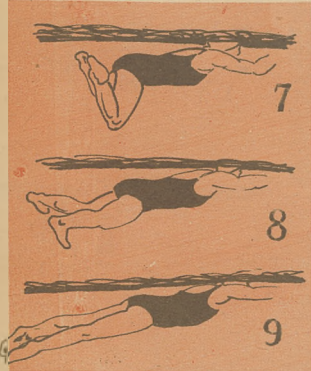
nięta, teraz na drabinkach lub przy pomocy współcwiczącego wykonamy kilka ćwiczeń kształtujących klatkę piersiową. Ćwiczący ustawiają się parami tyłem do siebie, wznos ramion wwyż, uchwyt za dłoń, jeden robi półprzysiad biorąc drugiego na barki pod łopatkami i wykonuje wyprost w nogach i kilka skłonów w przód, po czym zmienia. Instruktor zwoluje zbiórke w dwusereg, dziękuję, dziękuję i uczniowie i koniec lekcji.

Uwaga: wszystkie opisy ćwiczeń należy zapamiętać lub zachować, gdyż podane zostaną tylko jeden raz, następnie używane będą tylko skróty.

Feliks Szlam

(Dokończenie ze str. 11)

niesienie głowy przed „chwyt” wody może powodować zapadnięcie się („skakanie”) tułowia. Natychmiast po dokonaniu szybkiego, głębokiego wdechu, usta winny się zamknąć (przypada to zwykle na fazę łączenia rąk). Opóźniony ruch głowy w dół, trwający w czasie

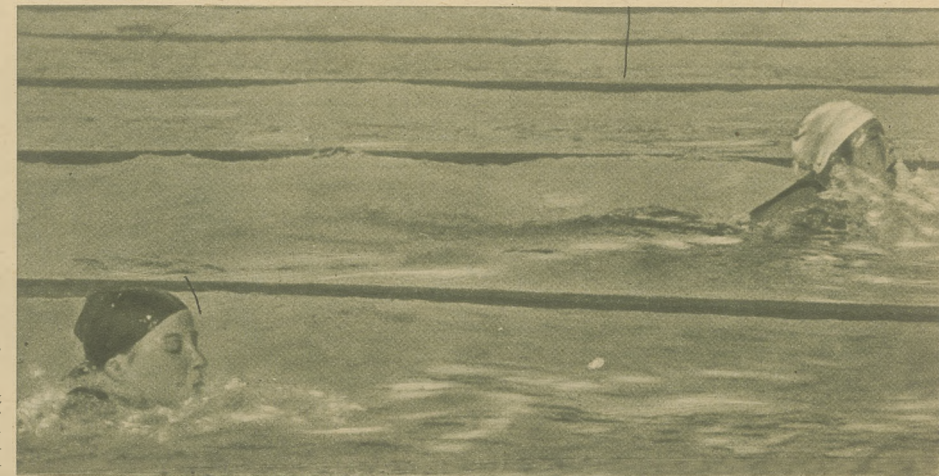
prostowania ramion w przód jest szczególnie niebezpieczny dla wy-czynowców, gdyż może wytrącać ciało z właściwego kierunku ruchu w przód. (Silna napędowa akcja nóg „wpycha” ciało głową pod wodę przy wyginaniu kregosłupa tu-

kiem w górę). Sposób drugi polega na tym, że usta wynurza się w trakcie prostowania rąk w przód. Wdech zaczyna się wtedy w czasie prostowania ramion w przód i trwa nieraz w początkach pociągnięcia. Po tym, usta zanurzają się i następuje wydech.

Tego sposobu oddychania używa się często przy pływaniu sprinterskim bez pauz, szczególnie zaś przy użyciu drugiej odmiany pracy rąk. **Stopień zanurzenia głowy** — W pływaniu sprinterskim zanurza się głowę po nos lub brwi. Zanurzenie to uzyskuje się lekkim skłonem głowy w dół. Usta wynurza się z wody tylko tyle, by udostępnić swobodne wykonanie wdechu. (zdjęcie).

Największą wadą jest „usztynienie” szyi. Usztynienie to przeszkadza normalnemu działaniu mięśni oddechowych. Poszerzenie klatki piersiowej (wdech) jest utrudnione. Po drugie usztyniona szyja zmusza do unoszenia tułowia w górę dla wynurzenia ust, a także do „skłonu” od pasa w dół dla zanurzenia ust. Ciało więc „skacze” w dół, w górę. Jednym ze środków służących do odsztynienia szyi jest pływanie z długimi pauzami przy kompletnym zanurzeniu całej głowy i wykonywaniu długich, spokojnych wydechów w wodzie. (obszerny ruch szyi).

Znaczniejsze zanurzenie głowy niż w pływaniu sprinterskim stoso-

„Branie” oddechu

ZESTAW ćwiczeń i norm

ĆWICZENIA OBOWIĄZKOWE

ZNACZENIE W.F.

Wiadomości o celach, zadaniach i organizacji kultury fizycznej w Polsce Ludowej

GIMNASTYKA

Przećwiczenie przed Komisją Odznaki obowiązkowego wzorca dla danej kategorii wieku

MARSZ

10 km.
1 godz. 20 min.
1 godz. 30 min.
1 godz. 50 min.

STRZELANIE

Broń młotkalibrowa 35 pkt.
Karabin wojskowy 18 pkt.
Pistolet wojskowy 25 pkt.

TOR PRZESZKÓD

a — 150 m (9 przeszkód) 2 min.
b — 150 m (9 przeszkód) 2 min.
c — 100 m (5 przeszkód) 1,50 min.

BIEG

1000 m:
a — 3 min. 30 sek.
b — 3 min. 40 sek.
c — 4 min.

PŁYWANIE

Umiejętność pokonania odległości. Przeplnięcie ze skoku startowego 25 m. Czas dowolny

Bieg 100 m	14,0 sek	15,0 sek	17,0 sek
Pływanie 50 m st. dowolny	1,05 min	1,10 min	1,30 min
Bieg na łyżwach 500 m	1,18 min	1,25 min	1,35 min
Bieg kolarski: 500 m (start lotny)	1,10 min	1,15 min	1,23 min

GRUPA I

	a	b	c
Skok w dal	440 cm	420 cm	380 cm
Skok wwyż	180 cm	120 cm	105 cm
Skok o łyżce	210 cm	200 cm	180 cm
Trójskok	900 cm	850 cm	800 cm
Zjazd narciarski	Posiadanie Odznaki Zjazdowej PZN dla dorosłych stopień brązowy lub wyższy		
Jazda figurowa na lodzie	3 figury z tabeli PZŁ i 2 minuty jazdy figurowej indywidualnej lub parami		
Szermierka: floret	Wykazanie się opanowaniem techniki wałki		
szpada			
szabla			
bagiet			
Ćwiczenia zwinności	5 ćwiczeń	5 ćwiczeń	—

GRUPA II

	a	b	c
Pchnięcie kulą 7,250 kg	8,50 m	8,00 m	7,50 m
Rzut dyskiem 2 kg	24 m	22 m	20 m
Rzut oszczepem 800 gr	28 m	25 m	22 m
Rzut granatłem 500 gr	38 m	35 m	30 m
Rzut młotem 7,250 gr	16 m	14 m	10 m
Podnoszenie ciężarów	Podrzut oburącz ciężarów równych 80% wagi noszącego, nie cięższych jednak jak 65 kg		

GRUPA III

	a	b	c
Bieg na przełaj: 3000 m	13,45 min	14,30 min	16,00 min
Pływanie: 400 m st. dowolny	11,30 min	13,00 min	15,00 min
Bieg na łyżwach: 3000 m	8,10 min	9,00 min	10,40 min
Bieg narciarski: 12 km	1 g 30,24 min	1 g 35 min	1 g 45 min
Bieg kolarski: 20 km	1 godz	1,05 godz	1,15 godz
Bieg wiślarski: jedynka bez siernika 1000 m i z powrotem			
woda stojąca	14 min	14,30 min	15 min
woda bieżąca	15,30 min	16 min	16,30 min
Bieg wiślarski: czwórka ze siernikiem 1000 m i z powrotem			
woda stojąca	11,30 min	12 min	14 min
woda bieżąca	13 min	13,30 min	15,30 min
Wycieczki piesze	Przebycie trasy w 6-u wycieczkach lub mniej: 120 km 100 km 70 km		
Wycieczki narciarskie	Przebycie trasy w 6-u wycieczkach lub mniej: 100 km 80 km 50 km		
Wycieczki kolarskie	Przebycie trasy w 6-u wycieczkach lub mniej: 250 km 200 km 150 km		
Wycieczki kajakowe	Przebycie trasy wodnej w ciągu sezonu kajakowego: 200 km 160 km 120 km		
Wycieczki wiślarskie	Przebycie trasy wodnej w ciągu sezonu wiślarski: 150 km 120 km 80 km		
Gry zespołowe: siatkówka, koszykówka, szczypierniak, hokej na lodzie	5-krotny udział w spotkaniach między kołami, klubami, zespołami sportowymi, w tym jedno przed Komisją Odznaki celem wykazania opanowania techniki gry.		

GRUPA IV

	a	b	c
Równoważnia 4 m długości			
Skoki gimnastyczne przez przyrząd			
Skoki narciarskie			
Skoki do wady z trampoliny			
Jazda na motorze			
Jazda konna			
Żeglarsstwo			

GRUPA V

ROZSTRZYGNIECIE KONKURSU NA TEKST PIESNI MASOWEJ

W dniu 26 września br. odbyło się w Głównym Komitecie Kultury Fizycznej posiedzenie sądu konkursowego na tekst piosenki masowej ogłoszonego przez Departament Twórczości Artystycznej Ministerstwa Kultury i Sztuki i przez Biuro Propagandy Głównego Komitetu Kultury Fizycznej.

Na konkurs nadesłano 273 prace. Pierwszą nagrodę w wysokości zł 100.000 przyznano pracy pt. „Na start” oznaczonej Nr 115, opatrzonej godłem „Miotacz”.

Drugą nagrodę w wysokości zł 75.000 przyznano pracy pt. „Sprawy do pracy i obrony”, oznaczonej Nr 190, opatrzonej godłem „S.P.O.”.

Trzecią nagrodę w wysokości zł 50.000 przyznano pracy pt. „Ojra-ech” oznaczonej Nr 185, opatrzonej godłem „Ojra-ech”.

Ponadto wyróżniono prace: (po 25.000 zł każda) „Wstał to wielki” Nr 78, godło „K. Walen”; „Marsz” Nr 89 godło „Tekst”; „Marsz spor-

BOHDAN SMYLA

NA START

Krzepkie są nogi i twarde ręce,
Pręży się młodość w spojrzeniu błysku,
Hejże, kolego, kto szybciej, więcej —
Wydrzemy nowy rekord boisku!

Ja od warsztatu, a ty od pluga —
Bratniego ducha jednak hart,
Jednako bieżnia przed nami długa —
„Na miejsca!...”, „Gotów!...” Start!

Refrain:

Dziś nas tysiące, jutro miliony.
Treningiem mięśnie przekujmy w stal
Sprawny na pracy i do obrony
Z piękną do uszczęśliwimy do dal.

Czworobok ringu pod nami tańczy.
Wolę zwycięstwa zaciśnięj w pięści.
W zwarcie!... po meksku: nie czas się niańczyć —
Bij jeszcze mocniej, atakuj częściej.

W sportowym starciu my przeciwnicy,
Trzy rundy uścisk zakończy ręk,
Śmieję się oczy do rękawicy —
„Ring wolny!...” Cisza... Gony.

Refrain:

Dziś nas tysiące, jutro miliony itd.

Niebo zastępy nad trampoliną.
Odbicie... Wyprosti... Wody plusk miękki...
O jakieś piękna wedy dźwięczny,
Gdy kreśliś łukiem suchwałym błękit.

Dumnie proporce topocą w wietrze,
Razem klubowych brominy baru.
Walcz, koleżanko, o metr po metrze,
Walcz jak przodownik za szkarlat szarf.

Refrain:

Dziś nas tysiące, jutro miliony itd.

Szermierz, śmiały wystrzel ripostą —
Zwycięstwa drzemią na ostrzu szpady.
Piłkarzu, „bomba” do bramki prosto —
Nie nie pomogą robusonady.

Rakietę pochwyc w mocarne dłonie,
Jak grom niech szybko uderzy smeca.
Nagrodą będzie zwycięski konico —
Wygrana walka, wygrany mecz.

Refrain:

Dziś nas tysiące, jutro miliony itd.

DBAJMY O NASZE STOPY

(ciąg dalszy)

W następstwie przyjęcia przez ludzi postawy pionowej, stopa ludzka ukształtowała się w formie, jakiej nie spotykamy nigdzie w świecie zwierząt. Prawidłowy kształt stopy ma ogromne znaczenie w mechanice stania, chodzenia, biegania, skakania itp. czynności — wykonywanych w życiu codziennym, w pracy zawodowej i w sporcie. Kości stanowią szkielet stopy tworzą łuk zarówno w przekroju podłużnym jak i poprzecznym. Prawidłowe ukształtowanie łukowatego sklepienia stopy ma decydujące znaczenie dla jej funkcji. W utrzymaniu kości stopy w prawidłowym ułożeniu biorą udział więzadła oraz mięśnie stopy.

Prawidłowo ukształtowana stopa opiera się o ziemię opuszczając palców, przednią część i bocznym zewnętrzny brzegiem oraz piętą. U bardzo wielu jednak ludzi łuk stopy ulega mniej lub więcej spłaszczeniu. Przyczyną takiego spłaszczenia jest przede wszystkim słabość więzadeł i mięśni stopy.

Powstawaniu płaskiej stopy sprzyja tryb życia, a zwłaszcza praca zawodowa zmuszająca do długiego trwałego stania. Toteż płaską stopę spotykamy najczęściej u fryzjerów, kucharzy, lekarzy chirurgów itp. Błędne jest mniemanie niektórych ludzi, że uprawianie sportu wywołuje płaską stopę. Wprost przeciwnie, racjonalne uprawianie sportu połączone z odpowiednimi ćwiczeniami nie tylko nie sprzyja powstawaniu tej dolegliwości, ale

jej zapobiega przez wzmacnianie układu więzadeł i mięśni stopy.

Stopa płaska jest mniej wartościowa, mniej sprawna, powoduje bóle przy chodzeniu i staniu i to nie tylko w zakresie samej stopy, ale i całych nóg, a nawet w dalszych odcinkach kręgosłupa.

Jak ćwiczyć i usprawniać stopę?

Oprócz przestrzegania podanych poprzednio zasad higieny stóp, należy przeprowadzać specjalną gimnastykę stopy.

Ćwiczenia stopy:

1) Chodzenie i bieganie boso na palcach.

2) Chodzenie na zewnętrznych brzegach stóp z palcami podkurczonymi zwróconymi do środka. Ćwiczenie to można wykonywać również w ten sposób, że chodzimy po trój- lub czwór-graniastej belce, stawiając stopy na bocznych skośnych powierzchniach.

3) Chwytywanie i podnoszenie z ziemi palcami stóp różnych przedmiotów (klucza, kamienia itp.).

4) Tzw. „pełzanie” na stopach; ćwiczenie to wykonujemy w ten sposób, że stojąc bosymi nogami na ziemi, staramy się przesuwać ku przodowi, podciągając ciała siłą palców i mięśni stopy bez odrywania stopy od podłogi. Zamiast tego możemy stać na kocu lub cienkim chodniku i starać się ruchami chwytymi palców i stopy „zbierać” materiał pod stopy.

Dr Józef Miller

UNIKAJMY KONTUZJI W BOKSIE

Każdy rodzaj sportu, przy masowym jego uprawianiu, daje pewien niewielki odsetek kontuzji, powstających w czasie treningu lub zawodów. W zależności od dyscypliny sportu, spotykamy się w Poradnikach Sportowo-Lekarskich z mniej więcej stałą procentową ilością urazów dla każdej z dyscyplin. Poszczególne rodzaje sportu charakteryzują się pewnymi specyficznymi kontuzjami.

W boksie urazom podlegają przede wszystkim twarze i ręce. Szczegółowym omówieniem rodzajów kontuzji w boksie i kwestii pierwszej pomocy, zajmieni się w następnym artykule. Obecnie przejdziemy do przeanalizowania przyczyn powstawania tych urazów, zastanówmy się nad sposobami ich uniknięcia. Rzecz jasna, że kontuzji nie wyeliminujemy z boksu całkowicie, tak jak i z żadnej innej dyscypliny sportu, jednakże, przy zastosowaniu się do pewnych wytycznych, można będzie zmniejszyć ilość wypadków w boksie w sposób wydatny.

W pierwszym rzędzie zawodnik, który staje do treningu, a tym więcej do walki w ringu, musi być zdrowy i dobrze dysponowany.

a) O przydatności do boksu, decydują badania okresowe sportowo-lekarskie przeprowadzane raz na trzy miesiące.

b) Przegląd lekarski zawodnika przed walką ma decydujące dla zawodnika znaczenie, mimo, iż trwa krótko i wykonywany jest bez przyrzędów do badań pomocniczych (prócz termometru i ciśnieniomierza). Zadaniem tego przeglądu jest stwierdzenie, czy zawodnik uznany za zdolnego do bokswania (co orzekła już w czasie gruntownego badania Poradnia Sport-Lek.), jest dysponowany w danym dniu do stoczenia walki.

Nagły przeszkod, uniemożliwiający start zawodnika w danym dniu, może być wiele. Wystarczy, że wymienimy: choroby gorączkowe, wszelkiego rodzaju bóle brzucha, dolegliwości ze strony nerek, sprawy ropne w zakresie skóry, stan po niedawnym użyciu zgęz, angina, oraz świeże złuszczenia czy wykreślenia nabyte w ostatnim czasie. Do tych przeszkód zaliczyć jeszcze trzeba, infekcje w jamie ustnej, jak zespane zęby i ropięjące migdały.

c) Odnosnie stanu zdrowia, dobrej kondycji i dyspozycji do walki, dużą rolę gra kwestia wagi zawodnika. Należy zdać sobie sprawę z faktu, iż „zrzucanie wagi” (jednorazowe osiągnięcie niższej wagi ciała, od wagi naturalnej), czy też „duśnienie wagi”, tj. utrzymanie przez dłuższy przeciąg czasu wagi swego ciała poniżej normalnej) są praktykami szkodliwymi dla zdrowia.

Uszczerbek na zdrowiu jest podwójny: doraźny i długofalowy.

Doraźnym uszczerbkiem dla zdrowia jest utrudnienie pracy serca przy znacznym zrzuconiu wagi ciała. Istotą bowiem „robienia wagi” jest odwadnianie organizmu, a więc zagęszczanie krwi. Krew zagęszczona stawia większy opór w naczyniach krwionośnych w czasie swego przepływu, co z kolei zmusza serce do intensywniejszej pracy. Efektem tego jest fakt, iż zawodnik po przewalczonych dwóch rundach czuje się tak, jakby w normalnych warunkach przewalczył co najmniej już trzy rundy.

Wiemy z doświadczenia, iż braki w kondycji, tak jak i braki w wyszkoleniu, zawodnicy pokrywają często faulami. Stąd też zła forma zawodnika jest także pośrednią przyczyną niebezpiecznych sytuacji w ringu, prowadzących do wypadku.

Permanentne „duśnienie wagi” wpływa hamująco na rozwój młodego organizmu. Wiemy jednakże, że praktycznie biorąc, nie ma boksera, który by nie „robił wagi”. Z faktem tym należy się pogodzić, pod następującym jednak warunkiem: wagę mogą zrzucić tylko zawodnicy dorośli, a w żadnym wypadku juniorzy. Po wtóre: zrzucanie wagi winno się odbywać w granicach rozsądku, inaczej mówiąc o palacalności takiej manipulacji. W praktyce zawodnicy nie odczuwają złych skutków odwodnienia organizmu, jeśli utrata na wadze nie przekracza 2 do 3,5% wagi ich ciała.

Mając powyższe względy zdrowotne na uwadze, PZB wniósł w swoim czasie przyjęty obecnie przez AIBA wniosek o nowym podziale wag, zmniejszającym wydatnie rozpiętości pomiędzy limitami wag.

Drugim warunkiem, od którego zależy bezpieczeństwo w walce jest

5) Ruchy czynne stopy. W pozycji leżącej na grzbiecie, unosimy nogi zgięte w kolanach i wykonujemy ruchy zgjęcia, prostowania i krążenia stopy w możliwie największym zakresie.

Gimnastyka stopy powinna być nieodłączną częścią codziennej gimnastyki sportowca i szczególnej uwagi na ćwiczenia stopy powinien zwracać każdy człowiek ze skłonnościami do stopy płaskiej. Przy masażu sportowym nie wolno zapominać o starannym masażu stopy.

Sporty szczególnie wzmacniające stopę i zapobiegające jej spłaszczeniu, to: bieg krótki, skoki i narciarstwo.

Przy skłonnościach do płaskiej stopy należy unikać takich sportów jak: dźwiganie ciężarów, piłka nożna, długie biegi, marsze itp. Przy istniejącej już rozwiniętej płaskiej stopie trzeba unikać sportów obciążających nogi, a zwłaszcza stopy, a poświęcić się pływaniu, wioślarstwu, kajakarstwu, (pływanie ma szczególne, nawet lecznicze znaczenie w tej dolegliwości). Zupelnie zrozumiałe jest, że stopa płaska z dolegliwościami przy staniu i chodzeniu musi być leczona przez lekarza specjalistę.

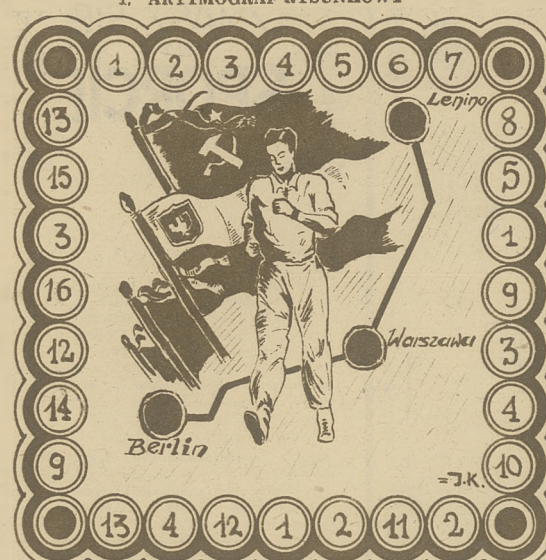
Płaska stopa jest powszechniejsza niż się przypuszcza. Walka zatem z tą dolegliwością oraz higieną stopy ma olbrzymie znaczenie. Ten bowiem będzie w pełni sprawny w „Pracy i Obronie”, kto przede wszystkim ma sprawne nogi.

Dr Józef Miller

Rozrywki umysłowe

1. ARYTMOGRAF RYSUNKOWY

pod redakcją Jerzego Bieleni

Podane cyfry zamienić na listwy w Bruckeli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18, 7 = maratonista francuski biorący udział w mistrzostwach w Brukseli; 17, 2, 3, 5, 13, 3, 11, 12 = 400-metrowiec polski (w liście 10 najlepszych); 1, 12, 5, 3, 4, 11, 18, 13 = jeden z najlepszych pływaków świata (ZSRR); 10, 16, 11 = „obawa” — 5, 6, 18,

Gdy zabrakło serca, do walki...

"POMYSŁOWI" SPORTOWCY

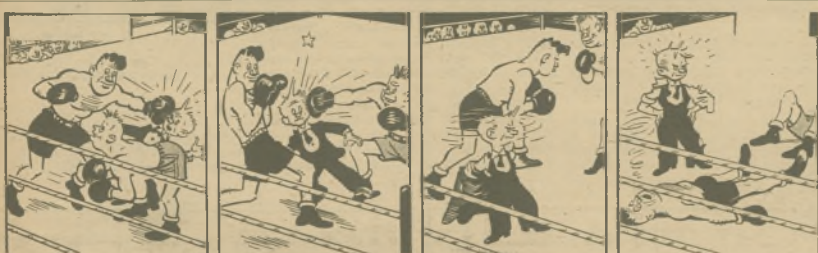
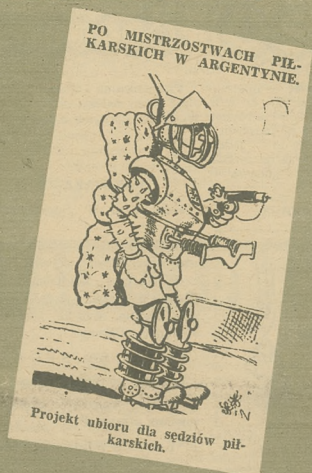

Gdy piłki dla Jasia są za wysokie...

SPORT W KRAJACH KAPITALISTYCZNYCH

— Mili słuchacze: Walka była wspaniała,
— Bawiliśmy się nadzwyczajnie...

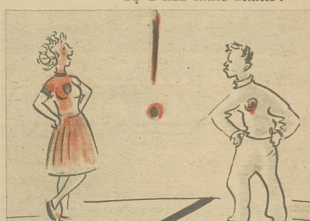
Bez słów

ODPOWIEDZI NA PYTANIA Z NR 10-90

1. Najwięcej mistrzów sportu posiada lekka atletyka (3): Adamczyk, Morończyk i Siawczyński, piłka nożna (5): Cieślak i Jurawicz, gimnastyka — Rakoczy, tenis — Jędrzejowska, brydż — Głazewski, zapadniczo — Tobość, narciarstwo — Maruszka, wioślarstwo — Vereya, szermierka — Fokla, boks — Szymurę, pływanie — Grembowski, piłka ręczna — Grzechowiak.
2. Starterowi wolno po zapowiedzi "gotów" trzymać tak długo zawodników, dopóki wszyscy — po wychyleniu się do przodu — nie ustalą ciała w bezruchu. Najmniejsze drgniecie jednego z biegaczy nie zezwala starterowi na puśczenie białej flagi. Dlatego starterowi wolno po komendzie "gotów" przetrzymać biegaczy u sekund (a nawet dłużej).
3. Tenis ziemny. Set zostaje unieważniony, jeśli nie był on trzecim lub piątym, gra toczy się dalej w następnych setach.
4. W siatkówce, graczom obrony wolno podjąć do siatki dla obrony świętej piłki. Nie wolno im jednak ani zastawiać ani też schować z pola ataku.

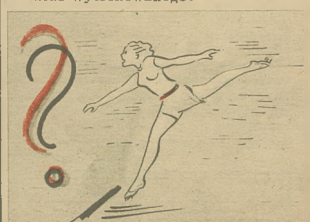
1. Jakie sporty uprawiane w Związku Radzieckim są u nas mało znane?

2. W jakich dziedzinach sportu wyniki kobiet są zbliżone do wyników mężczyzn?

3. Ile wynosi w spokoju tętno przeciętnego człowieka, a ile sportowca do brzo wytrenowanego?

4. Ile zawodniczek rzuciło dotąd dyskiem i oszczepem powyżej 50 metrów?